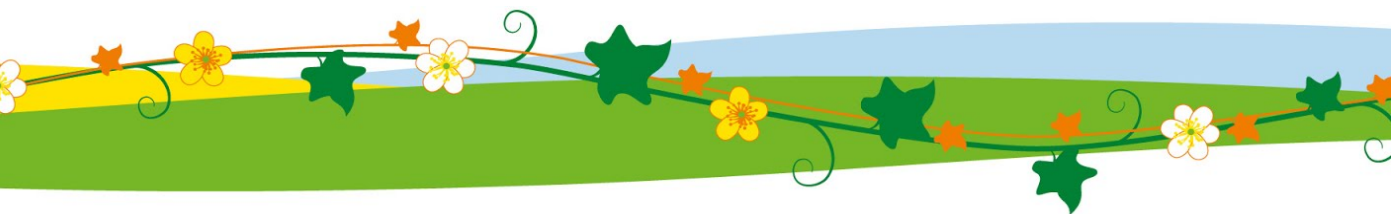

Salems
kommun

Årsredovisning

2022

Innehåll

Målredovisning	3
Nämndsredovisning	13
Kommunstyrelsen	13
Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen	13
Barn- och utbildningsnämnden	14
Socialnämnden	15
Kultur- och fritidsnämnden	17
Förvaltningsberättelsen	18
Översikt över verksamhetens utveckling	18
Den kommunala organisationen	19
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	20
Omvärldsanalys	21
Finansiella risker	24
Pensionsförpliktelser och förvaltning av pensionsmedel	25
Händelser av väsentlig betydelse	27
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	28
Utvärdering av god ekonomisk hushållning	28
Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning	29
Balanskravsresultat	35
Väsentliga personalförhållanden	36
Förväntad utveckling	38
Ekonomiska sammanställningar	40
Resultaträkning	40
Balansräkning	41
Kassaflödesanalys	42
Noter	42
Driftredovisning	58
Investeringsredovisning	62
Bilagor	65
Ekonomiska sammanställningar för VA-verksamhet	65
Exploateringsredovisning	70
Drift- och investeringsredovisningens samband med årsredovisningens övriga delar	71

Målredovisning

Kommunen hålls ihop genom en sammanhängande styrning där alla arbetar åt samma håll i alla processer genom mål- och resultatstyrning. Styrningen utgår från en övergripande vision som sedan är uppdelad i fem perspektiv; **Medborgare, Klimat och miljö, Utveckling och lärande, Medarbetare** samt **Ekonomi** som utmynnar i tio övergripande mål.

Målen redovisas genom en sammanställning av underliggande indikatorer, där redovisningen sker i form av en målvisare. Indikatorerna har viktats i förhållande till varandra och kan ge olika effekt på det slutliga resultatet av målet. Om mer än 70% av indikatorerna är uppfyllda bedöms målet vara uppfyllt.

För verksamhetsåret 2022 är 8 av 10 mål helt uppfyllda, medan 2 av målen är delvis uppfyllda. Detta visar på en minskad måluppfyllelse mot föregående år då samtliga mål var uppfyllda.

Enligt kommunens policy för god ekonomisk hushållning är de övergripande målen 6 - 9 verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning. Bedömningen är att kommunen har en god ekonomisk hushållning, men med den anmärkningen att målet för lärande miljö ej uppnått målvärdet för 2022. Detta till följd av minskade kunskapsresultat inom skolan.

Vision

Salem är den nära kommunen. Här är det bra att växa upp och bo under hela livet. Det är nära till naturen, nära till goda kommunikationer, nära dialog mellan boende och alla som arbetar för dem. Vi tar tillvara den lilla kommunens fördelar, skapar god miljö och trygghet med kvalitet och stabil ekonomi. Våra främsta kännetecken är skolor med bra resultat och trivsel, aktiva småföretag, ett berikande föreningsliv och en välfärd där ingen lämnas utanför. Tillgänglighet, engagemang, nytänkande och samarbete är värdeord för kommunen.

Medborgare

1. Kommunens övergripande mål - Tillgänglighet

Salems kommun ska tillvarata den lilla kommunens fördelar för att med närhet, tillgänglighet och effektivitet skapa förtroende.

Indikator/Indikatorer	Indikatormålvärde	Utfall	Vikt	Värdering
Ekonomi - Effektivitet	100 %	103.3 %	25%	●
Tillgänglighet - Svar på frågan	60 %	70.7 %	25%	●
Tillgänglighet/kommunikation - E-post (procent)	90 %	95 %	25%	●
Tillgänglighet/kommunikation - Telefon (procent)	90 %	89 %	25%	●

Måluppföljning

Målet är uppfyllt, med goda resultat på tillgänglighet. Dock har resultatet för indikatorn tillgänglighet via telefon sjunkit och därav har vi ett lägre resultat än föregående år.

Kommunen arbetar aktivt med att hålla en god servicenivå till medborgare och andra personer som kontaktar kommunen. Detta är ett resultat som förbättrats över tid och ett resultat som står sig bra även i jämförelse med andra kommuner.

Kommunen har en negativ trend gällande kostnadseffektivitet jfrt föregående år, med en minskning från 105,0% till 103,3%. Minskningen beror på minskade kostnader i jämförelse mot referenskostnaderna för främst äldreomsorg, grundskola och förskola.

Resultatet för medborgarnas uppfattning om att de får svar på sina frågor från kommunen har visat ett gott utfall.

2. Kommunens övergripande mål - Trygghet

Salem ska vara en av Sveriges tryggaste kommuner med en välfärdsservice över genomsnittet i Stockholms län.

Indikator/Indikatorer	Indikatormålvärde	Utfall	Vikt	Värdering
Trygghet - Barn- och utbildningsnämndens mål	2	2	20%	●
Trygghet - Kultur- och fritidsnämndens mål	2	2	20%	●
Trygghet - Ohälsotal Försäkringskassan (dagar)	15.2	14.9	20%	●
Trygghet - Socialnämndens mål - individen i fokus	2	2	20%	●
Trygghet - Trygg kommun (ranking i Sverige)	15	96	20%	●

Måluppföljning

Målet är uppfyllt. Målet följs delvis upp med hjälp av indikatorer med ett framräknat index där 2 = målvärdet uppfyllt (grönt), 1= målvärdet nära uppfyllt (gult) och 0 = målvärdet ej uppfyllt (rött).

Elever och föräldrars upplevelser av trygghet inom förskola, grundskola, fritidshem och gymnasiet är mycket god.

Tryggheten i förskolan har höjts stadigt de senaste åren och en höjning ses även mellan år 2021 och 2022. De goda resultaten är en effekt av flera års målinriktat arbete för att barnen och vårdnadshavarna ska känna sig trygga med personalen och verksamheten. Det har både handlat om aktivt arbete med trygga inskolningar med tät dialog med vårdnadshavare samt trygghetsvandringar och samtal med barnen för att identifiera områden som anses otrygga på förskolan för att kunna åtgärda dessa.

Inom grundskolan har upplevelsen av tryggheten hos eleverna minskat men ligger fortfarande över

uppsatt målvärde. Samtliga grundskolor och grundsärskolan har trygghetsteam och/eller likabehandlingsteam som, genom enkätundersökningar och intervjuer av eleverna, identifierar olika orsaker till otrygghet eller risker för diskriminering på skolan. Teamet leder arbetet på skolan med att förbättra tryggheten genom att främja demokratiska värderingar och goda relationer samt förebygga otrygga situationer.

Inom gymnasiet har tryggheten ökat markant från föregående år, från 91% till 98%. Flera trygghetsskapande åtgärder har vidtagits de senaste åren, bland annat genom lärarassistenter som stöttar upp socialt i klassrummen och i korridorer. Även här finns ett team för likabehandling som arbetat aktivt under året.

Kultur och fritidsförvaltningens har under året haft personalvakanser och inte kunnat utföra fritidsfältande verksamhet i planerad utsträckning utan istället fokuserat på fritidsgårdsverksamheten och har därmed ett vikande resultat för tryggheten, även om det hamnar på godkända nivåer.

Socialförvaltningens verksamheter har som mål att öka stöd och insatser i så stor utsträckning på hemmaplan med fortsatt god kvalitet förutom våldsärenden vilket de har lyckats med under året.

Ohälsotalet i kommunen ligger på samma nivå som föregående år, där jämförs Salems resultat med Stockholms län vilka har förbättrat sig 0,1 procentenheter, men Salem har ändå ett bättre värde. Ohälsotalet är ett mått som tittar på kommunens befolkning i åldern 16-64 år med sjukpenning eller andra sjukersättningar via socialförsäkringen.

Indikatorn Trygg kommun hänvisar till en undersökning som görs av SKR och MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap). De områden som kartläggs är personskador, utvecklade bränder, anmälda brott samt upplevd oro och trygghet. Salem är rankad på plats 96 i landet, vilket innebär att Salems placering har försämrats med 27 platser jämfört föregående år. (Inom Stockholms län ligger Salem på plats 13 (föregående år 10)). Det är antalet anmälda stöld, vålds och tillgreppsbrott som har ökat i kommunen. Bränder ligger på samma nivå som föregående år medan att personskador kopplat till olyckor har minskat.

3. Kommunens övergripande mål - Infrastruktur

Salems infrastruktur ska skötas och underhållas så att dess nytta och funktion bibehålls och utvecklas.

Indikator/Indikatorer	Indikatormålvärde	Utfall	Vikt	Värdering
Infrastruktur - Tekniska utskottets mål - Kommunens anläggningskapital	2	2	33%	●
Infrastruktur - Tekniska utskottets mål - Säker trafikmiljö	2	0	33%	●
Infrastruktur - Tekniska utskottets mål - VA-verksamhet	2	2	34%	●

Måluppföljning

Målet är ej helt uppfyllt, men har ändå goda resultat på stora delar av arbetet med infrastrukturen.

Underhållet av vägbeläggning har varit hög och landade penningmässigt på 3 mnkr. Målet var att det skulle uppgå till minst 0,6 mnkr. Vid mätning av medborgarnas nöjdhet av snöröjning av gator och vägar visar det på ett något bättre resultat än snittet för Södertörnskommunerna.

Avloppsvattnet från Salems kommun till Himmerfjärdsverkets avloppsreningsverk (SYVAB) ska endast innehålla avloppsvatten. Inläckaget får högst uppgå till 25 % på en femårsperiod. Utfallet för femårsperioden ligger på 6,2 %. Skillnaden mellan inköpt vattenmängd från Stockholm Vatten och försåld vattenvolym till abonnenterna ska inte överstiga 15 %, för år 2022 låg utfallet på 7,6 %.

Salems kommun är 7:e billigaste kommun bland Stockholms läns 26 kommuner när det gäller brukningsavgifter för medelhus typ A, och som 6:e billigaste när det gäller anläggningsavgifter. VA-taxan hamnade på placering åtta i jämförelse med Stockholms län, vilket är lägre än genomsnittet i länet.

Klimat och Miljö

4. Kommunens övergripande mål - Boendemiljö

Salems kommun ska erbjuda en av Stockholms läns bästa boendemiljöer.

Indikator/Indikatorer	Indikatormålvärde	Utfall	Vikt	Värdering
Bra bo och leva i Salem	60 %	95.2 %	50%	●
Rekommendera andra att flytta till Salem	60 %	78.9 %	50%	●

Måluppföljning

Målet är uppnått. Målet mäts delvis med hjälp av medborgarundersökningen och resultatet jämförs med Stockholms län.

I årets mätning får Salems kommun ett högt resultat för Salembornas upplevelse att bo och leva i kommunen samt att de i hög utsträckning kan rekommendera andra att flytta hit. Ett resultat som står högre än snittet övriga kommuner i Stockholms region.

5 a. Kommunens övergripande mål - Hållbar miljö

Salems kommun ska ta sitt ansvar för utvecklingen mot en allt mer hållbar miljö.

Indikator/Indikatorer	Indikatormålvärde	Utfall	Vikt	Värdering
BoM - Sjöarnas hälsa och övergödning	2	2	33%	●
MSB - Andelen fossilbränslefria personbilar 2022 (procent)	75 %	78 %	34%	●
MSB - Energiförbrukning 2021-	2	2	33%	●

Måluppföljning

Målet är uppfyllt. Det sammanlagda måltutfallet ligger på samma nivå som föregående år. För att mäta måluppfyllelsen av kommunens arbete för en allt mer hållbar miljö följer kommunen belastning av fosfor i de tätortsnära sjöarna, ökning av andelen fossilbränslefria personbilar och minskning av kommunens energiförbrukning. Samtliga mätvärden för fosforvärden i kommunens sjöar är ännu inte redovisade. Men resultaten för inkomna data visar att snittvärdet ligger under målet i samtliga sjöar. Jämfört med föregående år har Dånviken och Flaten något högre värden, Uttran lägre.

Kommunens mål är att byta ut sin personbilsflotta med 15% per år till fossilbränslefria bilar räknat från år 2018, för att under 2024 bli helt fossilbränslefria. I enlighet med planen har kommunen fram till år 2022 bytt ut 78% av kommunens personbilar till fossilbränslefria. I samband med utbytet investerar kommunen även i laddstolpar för kommunens bilar.

Utifrån kommunens nya energimål ska Salems kommun mellan åren 2021-2030 spara 20 procent av energiförbrukningen uttryckt i kwh/m². Bedömningen har gjorts att minskningen är linjär över tid vilket motsvarar en minskning på 2 % per år. I år har energiförbrukningen minskat med 3%. Under 2022 har ett Energisystem köpts in för att kunna följa upp energiförbrukningen i kommunen och en energiutbildning har under året erbjudits till alla anställda i Salems kommun.

5 b. Klimatarbete

Klimatarbetet i Salem innebär ett gemensamt ansvar för kommunen, dess invånare och företagen och syftar till ett klimatneutralt Salem senast år 2045.

Indikator/Indikatorer	Indikatormålvärde	Utfall	Vikt	Värdering
Genomförda aktiviteter	80 %	83 %	33%	●
Klimat - Klimatkommunerna medlemsskap	2	1	33%	●
Koldioxidanalys	2	2	34%	●

Måluppföljning

Målet är uppnått för år 2022. Klimatmålet om ett klimatneutralt Salem vid år 2045 antogs i februari 2022 för kommunen att gälla från och med år 2022. Under året har arbetet inletts på kommunövergripande nivå för att samla kunskap och utforma aktiviteter som ska leda kommunen mot målet.

Kommunen har dels testat för medlemsskap i Klimatkommunerna, som är en förening för kommuner och regioner som arbetar aktivt med lokalt klimatarbete. Salem har gått med som observatörskommun, för att bli medlem fullt ut behövs en handlingsplan för klimatarbetet tas fram.

Därutöver har en koldioxidanalys gjorts i form av en koldioxidbudget. Koldioxidbudgeten visar på de utsläpp som geografiskt finns idag och som ger kommunen ett bra underlag för att kunna prioritera rätt insatser framåt.

Utöver detta har kommunen arbetat med ytterligare fler aktiviteter för att göra en plan för det framtida arbetet mot målet, t.ex. åtgärder som ett nytt fastighetssystem med tydlig redovisning av energiförbrukning. Utredning av möjlighet till solceller vid alla nybyggnationer, en strategisk plan för laddstolpar för elfordon i kommunen och för att kunna bedöma energieffektivisering i kommunens fastigheter så tas ett system fram för att kunna mäta det. Inför kommande år kommer målet för klimatarbete i kommunen även att implementeras på samtliga nämnder.

Utveckling och lärande

6. Kommunens övergripande mål - Lärande miljö

Salems förskolor och skolor ska erbjuda en lärande miljö som ger barn och elever goda förutsättningar för att förvärva kunskaper och ta ansvar för sin framtida utveckling. Eleverna ska nå en kunskapsnivå som ligger över genomsnittet i Stockholms län.

Indikator/Indikatorer	Indikatormålvärde	Utfall	Vikt	Värdering
Lärande - Barn- och utbildningsnämndens mål - ansvar och inflytande	2	1	50%	●
Lärande - Barn- och utbildningsnämndens mål - kunskapsnivå	2	1	50%	●

Måluppföljning

Målet för lärande miljö är ett verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning och målet bedöms ej vara uppfyllt.

Målet följs upp med hjälp av ett framräknat index där 2 = målvärdet uppfyllt (grönt), 1= målvärdet nära uppfyllt (gult) och 0 = målvärdet ej uppfyllt (rött).

Upplevelsen av inflytande för eleverna i grundskolan har sjunkit till 78% år 2022 från 83% år 2021 och målvärdet för i år nås därmed inte. Samtliga grundskolor har elevskyddsombud på högstadiet som får utbildning inom arbetsmiljö och elevinflytande varje läsår genom tre träffar som samordnas centralt. Mätvärdet är inte helt jämförbart med föregående år då enkäten går till samtliga elever i årskurs 2-9 jämfört med föregående år enkäten gjordes av elever i årskurserna 2, 5 och 8.

Andelen elever på gymnasiet som anser att deras synpunkter tas tillvara på ett bra sätt är ligger på samma nivå som föregående år och är därmed inte uppnått. Rönninge gymnasium ligger därmed lägre än genomsnittet i Stockholms län. Däremot får Rönninge gymnasium bättre resultat än snittet på frågan om eleverna får vara med och påverka innehållet på lektionerna och hur man arbetar på lektionerna vilket är positivt. För att öka elevernas delaktighet och inflytande har ytterligare elevskyddsombud utbildats och ett matråd har startats.

Kunskapsnivå mäts delvis genom andelen elever med betyg i alla ämnen i årskurs 6. Genomsnittet för Salems kommunala skolor har de senaste åren varit 73,6%, men årets preliminära utfall var så lågt som 69,0%. Indikatormålvärdet för 2022 var 76%. Utfallet visar att Salems kommunala skolor kommer har det lägsta resultat som har noterats under den period som statistik finns tillgänglig. En jämförelse med Stockholms läns kommuner som i genomsnitt hade ett utfall på 90,9%.

Även genomsnittligt meritvärde i årskurs 9 visar på en tydlig minskning jämfört med föregående år i samtliga skolor och jämfört med genomsnittet för Stockholms läns kommuner är Salems kommunala skolors resultat 5% lägre.

Behörigheten till nationellt yrkesprogram i årskurs 9 visar även det på en minskning mot tidigare år och ett lägre resultat än genomsnittet för Stockholms läns kommuner med 1,6%

För att förbättra resultaten har skolan identifierat vissa förbättringsområden, dels att starta upp en möjlighet för eleverna på högstadiet att få undervisning i ett mindre sammanhang, se över schemalaggningen för att utnyttja skoldagen mer effektivt samt att skapa utrymme för extratid där eleverna kan arbeta med uppgifter som de inte hunnit. Det bedöms även vara effekter av tidigare coronapandemin där vissa elever har halkat efter kunskapsmässigt då undervisning varit på distans. Dessutom bedöms det finnas ett ökat stöd till elever med särskilt stöd.

Medarbetare

7. Kommunens övergripande mål - Attraktiv arbetsgivare

Salems kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Indikator/Indikatorer	Indikatormålvärde	Utfall	Vikt	Värdering
Personal - Avgångna tillsvidareanställda (procent)	12 %	12.96 %	25%	●
Personal - Tillsvidareanställningar (procent)	88 %	88.7 %	25%	●
Personal - Total rekryteringsförmåga (antal sökande/tjänst)	12	32	25%	●
Personal - Total sjukfrånvaro jämförelse Stockholms län (procent)	7.3 %	7.7 %	25%	●

Måluppföljning

Målet är uppfyllt men med en viss försämring mot årets resultat jämfört med föregående år. Det här målet är ett verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning.

Andelen heltidsarbetande är relativt oförändrat men med en liten ökning mellan 2021-2022 bland både kvinnor och män. Andelen heltidsarbetande kvinnor var 70,7% (69,9% år 2021) och bland männen var andelen 81,8 % (79,5% år 2021). Deltidsarbete förekommer huvudsakligen inom socialförvaltningen och då företrädesvis inom äldreomsorgen. Det pågående projektet ("heltid som norm") initierat centralt av parterna SKR och Kommunal, fortsätter med ambitionen att öka antalet heltidsarbetande utifrån normen om heltid. Under året har ett pilotprojekt startats upp inom Socialförvaltningens äldreboenden med målet att öka heltidsgraden.

Totalt för hela kommunen är personalomsättningen 12,96% för år 2022, en ökning i jämförelse med 2021 då personalomsättningen låg på 11,39%.

Den totala sjukfrånvaron har ökat både bland kvinnor och män. Kvinnor har generellt högre sjukfrånvaro än män men detta förklaras av att de är överrepresenterade i de grupper som arbetar inom vård skola och omsorg. Det som är värt att notera är att det är fortsatt hög sjukfrånvaro hos unga medarbetare. De har nästan lika hög sjukfrånvaro som gruppen 50 år och äldre. Den långa sjukfrånvaron (+60 dagar) har minskat något.

Antalet sökanden per tjänst har minskat något från 34 personer per tjänst år 2021 till 32 personer per tjänst år 2022.

Ekonomi

8. Kommunens övergripande mål - Konkurrenskraftig skattesats

Salems kommun ska ha en skattesats som är konkurrenskraftig på Södertörn

Indikator/Indikatorer	Indikatormålvärde	Utfall	Vikt	Värdering
Ekonomi - Skattesats	19.77	19.42	100%	●

Måluppföljning

Målet är uppfyllt. Detta är ett finansiellt mål för god ekonomisk hushållning.

Kommunalskatten har sänkts med 0,25% mot föregående år och blivit 19,42% som är 0,35% lägre än indikatormålvärdet (19,77%) . Detta bedöms ge en konkurrenskraftig skattesats och är lägre än genomsnittet för övriga Södertörn, därmed är målet uppnått.

9. Kommunens övergripande mål - Stabil ekonomi

Salems kommun ska ha en stabil ekonomi

Indikator/Indikatorer	Indikatormålvärde	Utfall	Vikt	Värdering
Ekonomi - Långfristiga skulder exkl. VA/invånare	29750	26844	40%	●
Ekonomi - Resultat av skatter/bidrag	1.5 %	3 %	60%	●

Måluppföljning

Målet är uppfyllt. Detta är ett finansiellt mål för god ekonomisk hushållning.

Att ha en stabil ekonomi innebär för Salems kommun att vi har lägre kostnader för långfristiga skulder per invånare än genomsnittet för Stockholms läns kommuner, vilket även säkerställer kommunens soliditet i förhållande till andra kommuner i länet.

Kommunens resultat ska uppgå till minst 1,5% av skatter och bidrag exklusive VA och jämförelsestörande poster. Detta mål skapar utrymme för nuvarande och framtida investeringar och förstärker det egna kapitalet samt soliditeten.

Långfristiga skulder per invånare (exklusive VA-lån) har ökat markant till 26,8 tusen kronor/invånare jämfört mot årets ingång då det var 16,9 tusen kronor/invånare, men det ligger fortfarande marginellt lägre än snittet för Stockholms län som var 29,8 tusen kronor/invånare (år 2021).

Utfallet för årets investeringar har blivit större än tidigare årens utfall. Snittet för kommunens senaste 5 års nettoinvesteringar (2017-2021) var 134 miljoner kronor, men årets nettoutfall är 262,4 miljoner

kronor. Detta har inneburit att en större del av finansieringen sker genom upplåningar från finansiella institutioner vilket ger en ökad låneskuld per invånare.

Den investeringsintensiva perioden beräknas fortsätta till och med år 2024, och sedan beräknas investeringarna ligga på en normal nivå (80-90 miljoner kronor per år). Intäkterna från markförsäljning kommer att minska låneskulden lite lägre fram under planeringstiden 2024-2025.

Kommunens resultat slutade på 3% av skatter och bidrag exklusive VA och jämförelsestörande poster, vilket betyder att indikatormålvärdet på 1,5% har uppnåtts. Årets resultat exklusive VA och övriga jämförelsestörande poster var 33,4 miljoner kronor. Jämfört med budget var utfallet 4,8 miljoner kronor bättre. De poster som har bidragit till ett stort positivt resultat är framför allt skatteunderlagsutvecklingen. Slutavräkningen för både innevarande och föregående år har blivit positiva, tack vare den starka återhämtningen inom svensk ekonomi samt befolkningsutvecklingen under år 2021 och 2022. Centrala finanserna står för en positiv avvikelse om 20 miljoner kronor. Den största negativa avvikelsen inom förvaltningarna finns under Barn- och utbildningsförvaltningen (-17,4 miljoner kronor) och den största positiva avvikelsen finns under Socialförvaltningen (+6 miljoner kronor).

Sammantaget uppnådde kommunen övergripande ekonomiska målet med god marginal. Men trenden är nedåtgående i jämförelse mot förra årets utfall.

Nämndsredovisning

Kommunstyrelsen

Ansvarsområde

Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsikt över nämndernas verksamheter. Kommunstyrelsen har ansvar för kommunens utveckling och ekonomiska ställning. I kommunstyrelsens ledningsfunktion ligger att leda och samordna bland annat kommunens ekonomi, personalpolitik, mark- och bostadspolitik, samordning av klimatfrågor, trafikpolitik, informations- och kommunikationsverksamhet, utveckling och användning av informations- och kommunikationsteknologi, lokalförsörjning och kommunens säkerhetsarbete.

Viktiga händelser

Under hösten genomfördes de allmänna valen till Riksdag, Regionen och Kommunen.

Krisledningsarbetet fortsatte även under första halvåret 2022 till följd av coronapandemin samt med anledning av Rysslands invasion av Ukraina.

Arbetet med kommunens nya målsättning att vara klimatneutrala år 2045 har inletts och arbetet har syftat till att kartlägga och identifiera aktiviteter i arbetet framåt.

Ekonomi

Kommunstyrelsens driftbudget uppgick till 78 miljoner kronor och utfallet för året blev 76 miljoner kronor, vilket motsvarar ett överskott på 2 miljoner kronor (2,8%). Den positiva avvikelser återfinns inom de medel kommunstyrelsen har till sitt förfogande för händelser som kan uppstå under året. Nettokostnaderna har ökat med 5,5% mot föregående år då utfallet var 72 miljoner kronor.

Framtiden

Kommunstyrelseförvaltningen har arbetat inför ett införande av ett internhyressystem, planeringen är att projektet ska vara genomfört till budgetåret 2024.

Arbete är påbörjat med en e-tjänsteplattform för att underlätta och förbättra möjligheten för medborgare att digitalt kunna göra sina ärenden i kontakt med kommunen.

Kommunen fortsätter klimatarbetet för att under 2023 ta fram en första klimatfärdplan med aktiviteter. Planen kommer att växa fram och justeras över tid - med målsättningen att Salems kommun ska vara klimatneutrala senast år 2045. En policy kommer arbetas fram för hållbar upphandling vilken kommer omfatta klimat, miljö och social hållbarhet. Under 2024 kommer utbildning och kommunikation inom klimatområdet riktat till personal, företag, organisationer och privatpersoner.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Ansvarsområde

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen (MSB) har i uppdrag att arbeta med samhällsbyggnadsprocessens alla delar. MSB är en verkställande förvaltning med tillsynsansvar inom

miljö- och samhällsbyggnadsområdet i Salems kommun. I uppdraget ingår drift, underhåll och nyproduktion av infrastruktur och kommunala fastigheter samt drift och underhåll av parker och övrig kommunal mark. Framtagande av detaljplaner, kartproduktion och utförande av mätverksamhet. Myndighetsutövning rörande miljöfarliga verksamheter, hälsoskydd- och livsmedelsverksamhet, plan- och byggverksamhet och naturvård samt myndighetsutövning inom trafik och bostadsanpassning.

Viktiga händelser

En ny gång- och cykelbro över Karlskronaviken har färdigställts och invigdes under sommaren. Cykelbron är en viktig koppling som binder ihop möjligheterna att gå och cykla mellan Salem och Södertälje kommun.

Byggnationen av en ny skola Fågelsången med plats för 500 elever samt en ny idrottshall pågår och under året har båda byggnaderna tagit form och utemiljön har påbörjats.

Flera olika digitaliseringsprojekt har genomförts för att förbättra stöd- och uppföljning i flera verksamhetsprocesser. Tillgängligheten har ökats genom att fler e-tjänster införts för bygglovsärenden och lovärenden. Förberedelser har genomförts under året för att kunna leverera detaljplaner digitalt till Nationella geodataplattformen enligt ny lagstiftning som gäller från och med den 1 januari 2022.

Ekonomi

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens driftbudget uppgick till 75,1 miljoner kronor och utfallet för året blev 78,1 miljoner kronor, vilket motsvarar ett underskott på 3,0 miljoner kronor (-4%). Nettokostnaderna har ökat med 14,9% mot föregående år då utfallet var 68 miljoner kronor. Det negativa resultatet beror framförallt på höga kostnader för skadegörelse och felanmälan (relaterat till eftersatt underhåll). Till underskottet har även höga kostnader för snöröjning och halkbekämpning bidragit.

Framtiden

Fortsatt produktion av Fågelsångens skola är ett stort och viktigt projekt för kommunen som beräknas bli klart till år 2024.

Salems kommun har flera pågående exploateringsprojekt, exempelvis Södra Hallsta ett nytt bostadsområde med cirka 300 bostäder. Planerna för Salems stadskärnans utveckling fortgår och kommer att skickas ut för samråd under 2023.

Barn- och utbildningsnämnden

Ansvarsområde

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för följande verksamheter: förskola, pedagogisk omsorg, grundskola, fritidshem, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna, elevhälsa, kulturskola, kommunalt aktivitetsansvar, samhällsorientering och ungdomsmottagning.

Viktiga händelser

Barn- och utbildningsförvaltningen har i början av år 2022 tillsammans med socialförvaltningen inlett ett tvåårigt projekt kallat Ökad skolnärvaro. Projektet syftar till att få barn med hög skolfrånvaro tillbaka till en fungerande skolgång.

Salems kommunala skolor har under året som gått fortsatt sin medverkan i ett treårigt forsknings- och utvecklingsprogram (FoU) kallat Datadriven skolförbättring. Syftet är att involvera alla Salems lärare i utvecklingsarbetet och på sikt etablera ett datadrivet arbetssätt i kommunens grundskolor och gymnasieskola.

Byggandet av den nya grundskolan, Fågelsångens skola, har fortskridit. Den nya grundskolan beräknas kunna tas i drift hösten 2024.

Ekonomi

Barn- och utbildningsnämndens driftbudget uppgick till 498 miljoner kronor och utfallet för året blev 515 miljoner kronor, vilket motsvarar ett underskott på 17 miljoner kronor (-3,5%). Nettokostnaderna har ökat med 7,1% mot föregående år då utfallet var 481 miljoner kronor.

Budgetavvikelsen beror på att antalet elever i grundskolan och gymnasiet blev fler än vad befolkningsprognosen visade, att grundskolorna har behövt fler medarbetare för att möta elever med särskilda behov samt att gymnasiet oväntat fick färre elever från andra kommuner.

Barn- och utbildningsnämnden står inför ekonomiska utmaningar. För att på både kort och lång sikt skapa förutsättningar för en ekonomi i balans för grundskola och gymnasium har kommunfullmäktige gett barn- och utbildningsnämnden i uppdrag att se över hela verksamheten generellt både finansiellt och strukturellt för att säkerställa att nämnden håller sig inom den tilldelade budgetramen.

Framtiden

Enligt kommunens befolkningsprognos från februari 2022 kommer antalet 1-5-åringar öka med cirka 280 barn under perioden 2022-2030. Under samma period planeras renoveringar av befintliga förskolor. Tillskott av förskoleplatser, såväl tillfälliga som permanenta, kommer under den närmaste tioårsperioden behöva matchas mot renoveringsbehoven för att kommunen ska ha en förskolekapacitet i balans med behovet.

Från och med år 2024 och successivt efterföljande år så kommer genomförandet av nationella prov att digitaliseras utifrån ett nationellt beslut i syfte är att öka likvärdigheten vid bedömning av nationella prov genom bland annat fler automaträttade uppgifter, att öka tillgängligheten samt att få till en mer effektiv hantering av proven.

Socialnämnden

Ansvarsområde

Socialnämnden leder och ansvarar för verksamheten inom följande områden: Individ- och familjeomsorg, äldreomsorg, kommunal hälso- och sjukvård, serveringstillstånd, omsorg om personer med psykisk och fysisk funktionsnedsättning, riksfärdtjänst samt anhörigstöd.

Viktiga händelser

Verksamheten har haft en Seniordag för Salems innevånare, där verksamheten har framfört "Elsas resa inom äldreomsorgen" samt erbjudit mingel kombinerat med möjligheten att få svar på frågor om äldreomsorgen i Salem.

Socialförvaltningen har genomfört en undersökning hur seniora invånare i kommunen vill leva och bo när de en dag får behov av ett anpassat boende. I undersökningen framkom önskemål om ett eget seniorboende som kan möjliggöras för alla med möjlighet till en mix av upplåtelseformer som hyresrätt, bostadsrätt och samäganderätt. Boende betalar för sig själv och inget som kommunen subventionerar. Bas- och tilläggstjänster anses intressant som upplägg.

Utifrån ökande andel barn med skolfrånvaro har Familjeenheten tillsammans med Barn- och Utbildningsförvaltningen sedan början av året startat ett projekt med delad finansiering under åren 2022-2024. En behandlare har anställts på heltid och arbetar tillsammans med socialfältarna. Syftet är att minska problematisk frånvaro för Salems elever och ge stöd till skolorna och familjerna. Enheten märker en minskning i orosanmälningar avseende låg skolnärvaro sedan projektet startat. Skolsociala teamet ser att de familjer i behov av deras stöd i stor utsträckning har en god föräldraförmåga och det inte finns anledningar till orosanmälningar hittills i någon familj.

Ekonomi

Socialnämndens driftsbudget uppgick till 317 miljoner kronor och utfallet för året blev 311 miljoner kronor, vilket motsvarar en positiv budgetavvikelse på sex miljoner kronor (+2%). Nettokostnaderna har ökat med 4% mot föregående år då utfallet var 299 miljoner kronor. Ökningen avser främst kostnader för personal dels på grund av löneökningar men även att personal som kunnat vara vakanta när verksamhet stängts ned under covid nu är tillsatta under 2022. Kostnader för externa köp inom främst särskilt boende i och med en volymökning efter pandemin har också bidragit till ökningen.

Budgetavvikelsen beror främst på att utbetalningarna av ekonomiskt bistånd är lägre än budgeterat och att verksamheten fått intäkter från Migrationsverket till följd av återsökta tomhyror bakåt i tiden. De externa placeringarna för barn och ungdomar på institution samt även placeringar inom socialpsykiatri har varit lägre än budgeterat för perioden och har också bidragit till det positiva resultatet.

Framtiden

Behovet av välfärdstjänster i kommunen kommer både öka och förändras och nämnden behöver fortsätta att utveckla insatser efter individens behov. En utmaning är att möta upp vård och omsorgsbehovet med tillgängliga resurser. Ett arbete behövs för att effektivisera och automatisera bort resurskrävande arbetsuppgifter.

Den digitala utvecklingen med hjälp av välfärdsteknik kan öka brukarens och kundens självständighet, självbestämmande och delaktighet. Välfärdstekniken bidrar till att skapa möjligheter och förutsättningar för en tryggare och mer effektiv vård och omsorg. Andra exempel på komplexa frågor som nämnden har att hantera är förebyggande och hälsofrämjande arbete, samsjuklighet och psykisk ohälsa, omställningen till god och nära vård, kompetensförsörjning inom välfärdssektorn, delat ansvar med regionen samt integration.

Kultur- och fritidsnämnden

Ansvarsområde

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för: Biblioteksverksamhet, Fritidsgårdar, Fritidsfältverksamhet, Stöd till föreningar, Allmän kulturverksamhet, Idrottsanläggningar/Lokaluthyrning, Tillsyn och driftansvar för fritids- och idrottsanläggningar: Säby Sporthall, Bollplaner, Salems Ishall, Möllebadet, Skogsängshallen, Villa Skönvik, Ersboda 4H-gård, Seniordatortek.

Viktiga händelser

Coronapandemin har påverkat kultur- och fritidsnämndens verksamheter under de första månaderna ex genom begränsat öppethållande, inställda kulturprogram, träningar mm. Publiken återvände under året.

Biblioteket fick statsbidrag från Kulturrådet, "Stärkta bibliotek", #garanteratbraböcker, Barn- och ungdomslitteratur samt till en film för förskola/föräldrar om läsning.

Nytt lokalboknings- och bidragssystem har upphandlats och implementerats, vilket ökar servicen för bokande både via direktbokning och vid faktureringsstillfället.

Ekonomi

Kultur- och fritidsnämndens driftsbudget uppgick till 15,7 miljoner kronor och utfallet för 2022 blev 15,5 miljoner kronor. Nettokostnaderna har ökat med 7% mot föregående år då utfallet var 14,5 miljoner kronor.

Avvikelsen beror främst på vakanser och sjukfrånvaro under delar av året inom fritidsgårdsverksamheten. Verksamheten har under året fått extra medel i budgeten avseende Sommarlovsverksamhet samt statsbidrag från Kulturrådet till biblioteket.

Framtiden

Nämnden kommer att fortsätta arbetet med trygghetsfrågor på fritidsgårdarna och inom fritidsfältverksamheten. Samverkan mellan socialfältare, säkerhetssamordnare, skola och polis ska fortsätta och utvecklas.

Fortsätta utveckla sommarlovsverksamheten, vilket är viktigt för att kunna erbjuda alla barn och ungdomar möjligheter till lovaktiviteter.

Under kommande år kommer ishallen att få ny sarg och ispist. Säby sim och sporthall ska renoveras samt fortsatt arbete med Fågelsångens idrottshall.

Förvaltningsberättelsen

Översikt över verksamhetens utveckling

Kommunens resultat för året 2022 är 26,2 miljoner kronor. I tabellen nedan lämnas en översikt över verksamhetens utveckling.

	2022	2021	2020	2019	2018
Kommunal skattesats	19,42	19,67	19,67	19,67	19,67
Verksamhetens nettokostnader, mnkr	1 078,8	1 031,0	958,9	969,3	928,6
Finansnetto -/+, mnkr	-17,0	8,7	-5,4	2,6	6,3
Årets resultat (inkl. jämf.störande/ extraordinära poster), mnkr	26,2	51,3	50,5	53,1	19,9
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser, %	34,1%	36,0%	38,8%	34,1%	31,1%
Investeringar (netto), mnkr	262,4	192,9	93,4	159	88,9
Självfinansieringsgrad/år, %	33%	56%	119%	82%	79%
Långfristig låneskuld (inkl VA), kr/invånare	39 874	29 956	19 988	19 945	17 495
Kassalikviditet	230%	211%	154%	128%	106%
Antal anställda (månadsavlönade)	1 079	1 064	1 062	1 084	1 105
Befolkning, antal	17 352	17 252	16 959	16 750	16 786
Befolkningsförändring, antal	100	293	209	-36	121

Nyckeltalsdefinitioner är enligt Kolada.

*År 2018 är justerad enligt nya lagen om kommunal bokföring och redovisning

De flesta nyckeltalen indikerar tillfälliga försvagningar jämfört mot de senaste fyra åren. Årets resultat inklusive VA och jämförelsestörande poster landade på 2,3% av skatter och bidrag. Exklusive VA och jämförelsestörande poster blir nyckeltalet 3%. Årets resultat inklusive jämförelsestörande poster blev 26,2 miljoner kronor vilket är fyra miljoner kronor bättre än budget.

Självfinansieringsgraden har minskat markant med anledning av att kommunen nu allt mer går in i en investeringsexpansiv period och denna trend kommer att fortsätta några år till. Den långfristiga låneskulden per invånare inklusive VA ökade kraftigt till följd av högre investeringstakt i kombination med svagare ekonomiskt läge på grund av ökade verksamhetskostnader. Kassalikviditeten och soliditeten är tillfredsställande även om trenden på soliditet är nedåtgående jämfört mot tidigare år.

Befolkningen har ökat med 100 personer som motsvarar en ökning på 0,6% vid en jämförelse med år 2021. Befolkningsutvecklingen skapar ökade behov av kommunal service som skola, omsorg etc. vilket sätter sitt avtryck på investeringar, självfinansiering och soliditet.

Den sammanfattande bilden av kommunen utifrån ett finansiellt perspektiv, är en kommun med mycket god ekonomi i grunden. Men det finns finansiella utmaningar de närmaste åren med anledning av ökade investeringar i kombination med ökade kostnader, till exempel räntekostnader,

avskrivningar och pensionskostnader.

Den kommunala organisationen

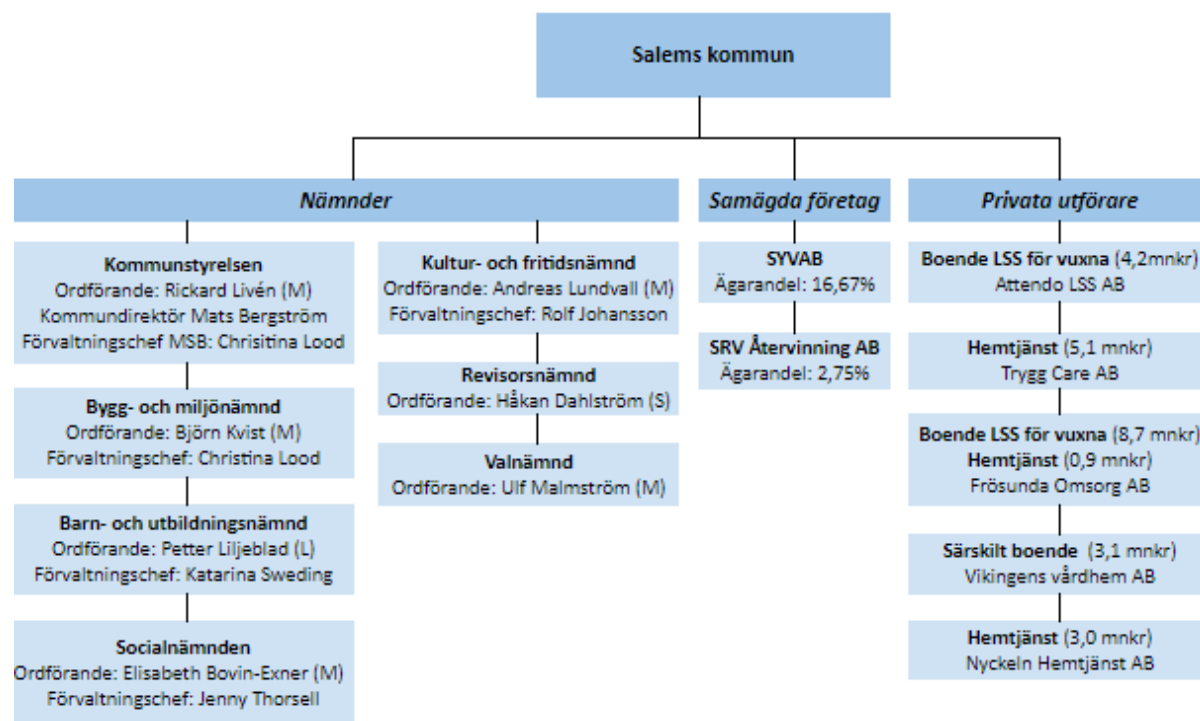
Mandatfördelning efter valet 2022

Kommunen styrs av förtroendevalda politiker i kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och nämnder. För varje nämnd finns en tjänstemannaorganisation som är indelad i förvaltningar.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen arbetar dock åt både kommunstyrelsen och bygg- och miljönämnden. Kommunens högste tjänsteman är kommundirektören.

Organisationsschema Salems kommun

En fullständig översikt av den kommunala verksamheten visas i organisationsschemat nedan.

Salem har inga koncernföretag och ingår inte i någon kommunkoncern.

Redovisade privata utförare avser utförare med väsentliga belopp

Kommunen anlitar privata utförare på de områden där det antingen bedöms finnas stordriftsfördelar som kommunen inte själv kan uppnå eller för att tillgodose medborgarnas behov enligt lagen om valfrihet (LOV). Verksamhet köps även in där kommunen inte har egen verksamhet, vilket då görs genom ramavtal inom lagen om offentlig upphandling (LoU).

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

För att förstå Salems resultat och ställning är det nödvändigt att ha kunskaper om riskerna i kommunen. De mest väsentliga riskerna presenteras övergripande i följande tabell. Omvärldsanalys och finansiella risker fördjupas därefter.

Omvärldsrisker			
Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Arbetsmarknad	Trots minskad arbetslöshet kvarstår andelen långtidsarbetslösa på en hög nivå.	Socialnämnden (SN)	Fortsatt dialog med Arbetsförmedlingen med flera för att underlätta för medborgare att hitta arbete/sysselsättning.
Bostads- marknad	Förseningar i bostadsbyggandet kan ge negativa effekter på befolkningsökningen i kommunen.	Miljö- och samhällsbyggnad sförvaltningen	Säkerställa att byggprojekten sker i planerad takt. Kommunicera avvikelser för eventuell justering av verksamhet.

Finansiella risker			
Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Ränterisk	Hög skuldsättning, betydande kostnadseffekter vid ökad räntenivå.	Kommunen	Tak för skuldsättning per invånare. Räntebindning. Investeringsprövning.
Marknads- värderisk i finansiella placeringar	Eventuell värdenedgång påverkar årets resultat och kommunens långsiktiga betalningsförmåga.	Kommunen	Begränsning av riskfyllda placeringar.

Verksamhetsrisker			
Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Kostnad för hyra av tomma lokaler	När verksamhet exempelvis läggs ned eller byter lokal och avtal för lokalen inte kan sägas upp i samma tid, riskerar verksamheten att få höga kostnader för hyra.	Socialnämnden Barn- och utbildningsnämnden (BUN)	Genomgång av nyttjande av lokaler
Svårigheter att rekrytera och behålla personal	Brist på personer som söker till utlysta tjänster, på grund av bra arbetsmarknad och konkurrerande löneutveckling hos kommuner i närområdet. Risk för sjukskrivning hos kvarvarande personal då arbetsbelastningen ökar. Kostnader för inhyrd personal ökar.	Socialnämnden (SN) Kultur- och fritidsnämnden (KoF) Barn- och utbildningsnämnden (BUN)	Kompetensförsörjningsstrategi med insatser för att vara en attraktiv arbetsgivare för att både behålla och nyrekrytera personal. Främja andra värden än lön, såsom att skapa en god arbetsmiljö. Kontinuerligt arbeta med schemaläggning. (SN) Bättre introduktion, samverkan med andra aktörer. (KoF)
Konkurrens inom det fria skolvalet (främst till närliggande kommuner)	Det fria skolvalet skapar en osäkerhet för några förskolor och skolor huruvida de kommer få full beläggning. Vissa förskolor och skolor är mer sårbara för konkurrens. Platsbrist på vissa skolor ger också effekten att det är svårt att möta vårdnadshavarnas önskemål.	Barn- och utbildningsnämnden	Arbeta för en hög och likvärdig kvalitet i samtliga verksamheter så att samtliga är attraktiva nog att konkurrera ut övriga val av förskola/skola. Upprätta kommunikationsplan/strategi för de kommunala enheterna.

Omvärldsanalys

Sveriges ekonomiska utveckling

Källa: SKR februari 2023

Jämfört med den prognos SKR presenterade i december räknar SKR nu i februari med en starkare utveckling av skatteunderlaget för åren 2022-2026. I huvudsak beror det på en starkare utveckling av lönesumman i närtid. Detta motverkas delvis av en svagare BNP-utveckling 2023 jämfört med tidigare prognos.

Lågkonjunkturen står för dörren. Den ekonomiska tillväxten mattas av, BNP faller och för de svenska hushållen blir pris- och ränteuppgången mycket kännbar. Under år 2023 väntas inflationen sjunka, bland annat som en följd av sjunkande energipriser. Sjunkande inflation innebär dock inte sjunkande priser - bestående höga prisnivåer medför en varaktig urholkning av realinkomsterna. Sannolikt kommer det att ta mycket lång tid att återhämta denna nedgång för reallönerna.

Tabell 1. Nyckeltal för den svenska ekonomin

Procentuell förändring om inte annat anges

Nyckeltal	2021	2022	2023	2024	2025	2026
BNP	4,9	2,7	-1,0	1,6	2,5	2,7
Arbetade timmar	2,3	2,3	0,5	1,0	1,7	1,0
Relativ arbetslöshet, procent	8,8	7,5	8,2	8,6	8,1	7,6
Timlön, Nationalräkenskaperna	2,6	3,3	3,6	3,3	3,3	3,3
Timlön, Konjunkturlöne- statistiken	2,6	2,7	3,6	3,3	3,3	3,3
Inflation, KPIF	2,4	7,7	5,8	1,2	1,6	2,0
Inflation, KPI	2,2	8,4	8,2	1,2	0,9	1,9
Befolkning, 15–74 år	0,0	0,3	0,5	0,5	0,5	0,5

Källa: SKR.

BNP och arbetade timmar avser kalenderkorrigerade data. Timlön enligt Nationalräkenskaperna avser anställdas timmar.

BNP föll i fjärde kvartalet 2022 och prognosen för helåret 2023 är att BNP blir en procent lägre än året innan. Hushållens konsumtion samt vikande bostadsinvesteringar är det som tydligast bidrar till produktionsminskningen.

Både KPI och KPIF beräknas vara fortsatt höga under år 2023, men faller sen tillbaka bland annat till följd av lägre energipriser. Ett högre ränteläge är dock här för att stanna. De korta räntorna stiger ytterligare i år i takt med att centralbankerna höjer styrräntor. De långa marknadsräntorna antas kortvarigt följa med i korränteuppgången, men beräknas därefter kunna gå ner. Detta i takt med sjunkande inflationsförväntningar och lägre förväntningar vad gäller framtida styrräntor. I slutet på 2023 förväntas KPIF-inflationen ligga nära målet om två procent och inflationen 2024 bedöms bli låg. Ett svagt konjunkturläge framöver kommer att dämpa inflationen då företagen kommer att få det gradvis allt svårare att höja sina försäljningspriser.

Svensk arbetsmarknad är ännu stark, men vissa svaghetstecken kan skönjas. SKR räknar med att sysselsättningen börjar minska i år. Prognosen är att andelen arbetslösa stiger till 8,2% som årsgenomsnitt år 2023 (mot årsgenomsnitt på 7,5% år 2022). En tilltagande försvagning av sysselsättningen i tjänstesektorerna bedöms ske under år 2023. Prognosen antar att totalt antal sysselsatta börjar minska under det andra kvartalet 2023.. Lågkonjunktur beräknas för åren 2023-2024 och därefter följer en återhämtning där produktion och sysselsättning växer snabbt.

Kommunsektorns ekonomiska utveckling

Källa: SKR februari 2023

Tabell 2 • Skatteunderlag samt beräknad real utveckling

Procentuell förändring.

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Faktiskt skatteunderlag	5,3	5,4	3,8	4,6	4,4	4,0
Regelförändring*	-0,3	-0,5	0,2	0,0	0,0	0,0
Underliggande	5,6	5,9	3,7	4,6	4,4	4,0
Prisutveckling	2,9	4,0	6,3	3,8	-0,5	3,0
Realt skatteunderlag	2,6	1,9	-2,9	0,7	4,7	1,5

*Bidrag till förändring av faktiskt skatteunderlag, procentenheter.

Skatteunderlaget ökar snabbt 2021 och 2022. Därefter bromsar ökningen in, speciellt 2023. Priserna för kommunsektorn ökar kraftigt främst 2023. Det får effekten att det reala skatteunderlaget faller med 2,9 procent 2023. Därefter ökar det igen. Men realt är ökningen framöver under det historiska genomsnittet, utom 2025.

Källor: Skatteverket och Sveriges Kommuner och Regioner.

Jämfört med prognosen i december 2022 där det underliggande skatteunderlaget för år 2022 ökade med 5,7 procent, så bedömer SKR nu att ökningen blev 5,9 procent. När nu ekonomin fortsätter att bromsa in under 2023 minskar även ökningstakten av skatteunderlaget och blir lägre än genomsnittet de tio senaste åren. År 2023 syns som ett mycket svagt år, då skatteunderlaget minskar med nästan tre procent. Åren 2024-2025 sker en återhämtning efter lågkonjunkturen och 2026 växer ekonomin mer trendmässigt. Sammantaget växer skatteunderlaget 2024-2026 i linje med det historiska genomsnittet.

Befolkningsutveckling

Under 2022 ökade befolkningen i ungefär hälften av landets kommuner och Stockholms län var det län som hade störst folkökning till följd av både födelseöverskott och invandringsöverskott. Sveriges totala folkökning var 0,7%. Befolkningsöverskottet i Sverige under 2022 förklaras främst av ett invandringsöverskott, antalet födda har minskat och varit på den lägsta nivån på 17 år.

I Salem ökade befolkningen med 0,6% eller 100 personer. Befolkningsökningen beror till lika stor del på ett positivt födelsenetto som på ett positivt flyttningsnetto. I flyttningsnettot är det mest personer som har flyttat till kommunen från övriga kommuner i regionen.

I september 2021 passerade Salem 17 000 invånare och inför kommande år förväntas den positiva utvecklingen att fortsätta då kommunen planerar för fler nya bostäder, bland annat i Salems stadskärna.

Befolkningsutveckling i Salems kommun 2018-2022

	2022	2021	2020	2019	2018
0 år	176	194	178	173	220
1-5 år	1 119	1 100	1 106	1 108	1 081
6 år	228	271	246	219	257
7-12 år	1 557	1 533	1 550	1 611	1 594
13-15 år	847	849	836	786	773
16-18 år	825	788	744	718	723
19-25 år	1 244	1 207	1 184	1 204	1 267
26-64 år	8 351	8 308	8 126	7 992	7 959
65-79 år	2 040	2 105	2 143	2 137	2 180
80-84 år	584	541	513	460	408
85-w	381	356	333	342	324
Totalt	17 352	17 252	16 959	16 750	16 786
<i>Förändring, antal</i>	100	293	209	-36	121
<i>Förändring, %</i>	0,6%	1,7%	1,2%	-0,2%	0,7%

Arbetsmarknad

Under 2022 har antalet sysselsatta och arbetade timmar återigen ökat utifrån tidigare års minskning kopplat till coronapandemin. Under sista kvartalet 2022 fortsatte antalet sysselsatta och arbetade timmar att öka men i något lägre takt än det gjort tidigare under året.

Under 2022 har Sverige haft en minskad arbetslöshet och så även Salems kommun och Stockholms län. Det kan konstateras att den totala arbetslösheten för Salems kommun minskade från 5,5% till 5,4% mellan december 2021 och 2022, Stockholms län hade under samma tid en minskning från 6,7% till 6,3%.

Finansiella risker

De av fullmäktige beslutade finanspolicyn och policyn för förvaltning av pensionsmedel innehåller regler i form av riskmandat och limiter för finansverksamheten. Kommunen är exponerad för framför allt följande finansiella risker: ränterisk, kreditrisk och marknadsrisk i finansiella placeringar. Under år 2022 hanterades finansiella risker i enlighet med de av fullmäktige beslutade policyer.

Ränterisk

År 2022 ökade kommunens totala upplåning hos kreditinstitut till 578,4 miljoner kronor jämfört med 403,4 miljoner kronor år 2021.

Upplåningen löper både med fast och rörlig ränta. Per balansdagen uppgick den genomsnittliga räntebindningstiden till 0,8 år (1,1 år i årsskiftet 2021) och den genomsnittliga räntan ökade till 0,71% (0,17%). En ökad ränta med en procentenhet skulle medföra ökade kostnader på 5,8 miljoner kronor per år.

Finansierings- och refinansieringsrisk

Indikativa räntor för framtida lån och ökade investeringsbehov pekar på högre räntekostnader i framtiden. Det finns en amorteringsplan på lite längre sikt (år 2025-2026), vilket kommer att minska/mildra refinansieringsrisken.

Kredit- och marknadslikviditetsrisk

Kommunen placerade likvida medel i svenska bankinstitut på konton med fria uttag.

Marknadsrisk i finansiella placeringar

Per balansdagen låg pensionsportföljen inom de marknadsrisklimiten som definieras för respektive tillgångsslag i policyn:

- andelen aktier uppgick till 8,1%, per balansdagen fick den uppgå till maximalt 50% av portföljens värde.
- Svenska aktier uppgick till 28,4% av aktieandelen, fick uppgå till maximalt 50% av aktieandelen.
- Utländska aktier uppgick till 71,6% av aktieandelen, fick uppgå till maximalt 100% av aktieandelen.

Pensionsförpliktelser och förvaltning av pensionsmedel

Målen med förvaltningen av pensionsmedel är att:

- värdepappersportföljen på lång sikt ska finansiera kommunens pensionsförpliktelser.
- Värdepappersportföljen ska ge en långsiktig real (justerad för inflation) avkastning på 2%.

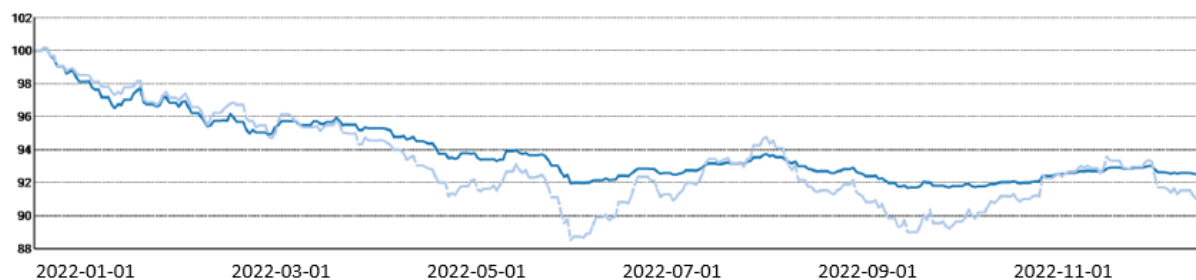
Redogörelse för kommunens pensionsförpliktelser och dess finansiering

Belopp i mnkr	2022	2021	2020	2019	2018
Pensionsförpliktelse					
Total pensionsförpliktelse i balansräkning (A+B)	386,8	378,9	367,9	362,5	350,6
Avsättning inklusive särskild löneskatt (A)	164,3	146,1	128,8	116,9	94,9
Ansvarsförbindelse inklusive särskild löneskatt (B)	222,5	232,8	239,1	245,6	255,7
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	17,8	17,1	17,7	15,4	15,4
Summa pensionsförpliktelser (C)	404,6	396,0	385,6	377,9	366,0
Förvaltade pensionsmedel (marknadsvärde)					
Totalt pensionsförsäkringskapital	21,8	23,0	23,2	15,4	15,4
varav överskottsmedel	0,0	0,5	0,2		
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel	136,4	147,4	124,4	92,3	81,2
varav nyinsättning under året	0,0	11,5	34,7	3,9	0,0
Summa förvaltade pensionsmedel (D)	158,2	170,4	147,6	107,7	96,6
Finansiering					
Återlånade medel (C-D)	246,4	225,6	238,0	270,2	269,4
Konsolideringsgrad (D/C)	39,1%	43,0%	38,3%	28,5%	26,4%

År 2022 uppgick kommunens pensionsförpliktelser till 404,6 miljoner kronor (396,0 år 2021). Under samma period gick pensionsportföljens värde ner till 136,4 (147,4) miljoner kronor. Därmed

försämrades konsolideringsgraden, det vill säga andelen av pensionsförpliktelser som täcks och finansieras av förvaltade pensionsmedel, till 39,1% (43,0%).

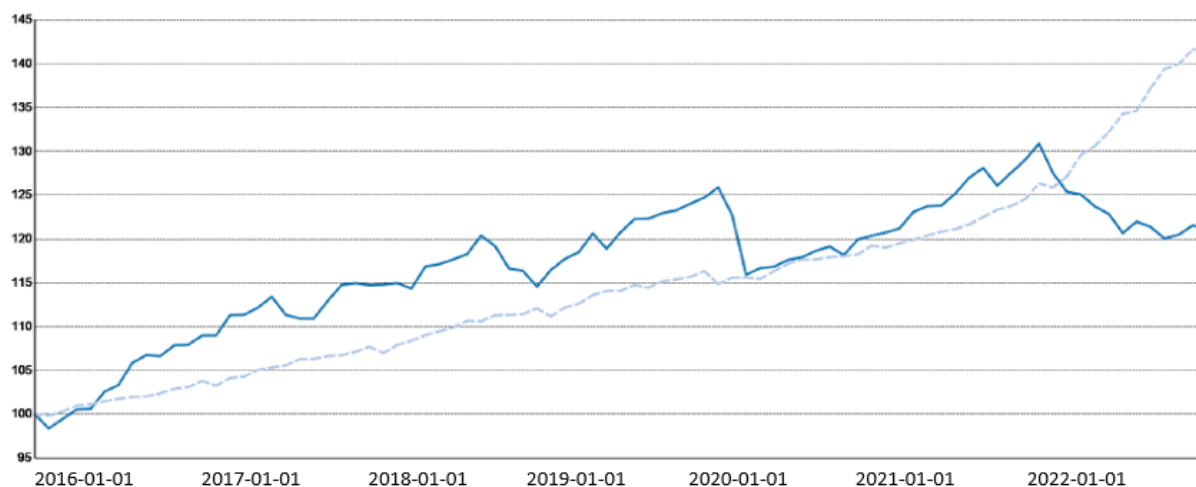
Portföljens avkastning jämfört med index under 2022

Kommunens portfölj: mörk linje. Jämförelseindex: ljus linje.

Under 2022 blev portföljens resultat -11,0 miljoner kronor (+11,5 i år 2021), eller -7,4%, vilket är 1,5% bättre än den sammansatta jämförelseindex, som gick ner -8,9%. Portföljens avkastning blev bättre än hos jämförelseindex till följd av att andelen riskfyllda tillgångar i portföljen styrdes dynamiskt och i enlighet med placeringspolicyn.

Portföljens utveckling jämfört med det långsiktiga målet 2% realt

Kommunens portfölj: mörk linje. Det långsiktiga målet 2% realt: ljus linje.

Till och med 2021 uppnåddes det långsiktiga målet "2% realt", men under 2022 påverkades portföljen negativt av bland annat den skenande inflationen. Under perioden 2016-2022 uppgick den nominella vinsten från portföljen till 21% (23,3 miljoner kronor), vilket är 21% sämre än det långsiktiga målet "2% realt", som blev 42% under perioden.

Händelser av väsentlig betydelse

Krisledningen var fortsatt aktiv under årets första månader dels till följd av coronapandemin, men även för beredskap utifrån Rysslands invasion av Ukraina. Verksamheterna hade till följd av pandemin anpassningar kvar under årets första månader. Men alltmer återgår verksamheterna till öppethållanden som innan pandemin samt att kulturevenemang åter är möjliga. Därav har den uppskattade Salemsdagen återigen kunnat genomföras med ett högt besökarantal.

Året har även präglats av en orolig energimarknad och en ökad inflation. Genom omvärldsbevakning och planering hanterar Salems kommun denna händelse tillsammans med övriga samhällsaktörer.

Den viktiga cykelbron som är länken på cykelstråket mellan Salem med Södertälje har färdigställts och invigts under året. Detta har möjliggjort en allt bättre möjlighet till pendling med cykel över kommungränsen.

Byggnationen av den nya grundskolan och idrottshallen, Fågelsången, växer fram allt mer och beräknas färdigställas under år 2024.

Kommunen har tagit ett viktigt steg i klimatresan och antagit ett nytt mål för klimatarbetet, där målet är att vara klimatneutrala senast år 2045. Under året har bland annat en koldioxidanalys tagits fram och flera aktiviteter har påbörjats i arbetet med en omställning av verksamheterna i målets riktning.

Flera olika digitaliseringsprojekt har genomförts och påbörjats för att förbättra stöd och uppföljning i flera verksamhetsprocesser, bland annat genom att fler e-tjänster införts för bygglovsärenden och lovärenden.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Kommunen arbetar med budgetramar för tre år där de övergripande ekonomiska ramarna beslutas framförallt utifrån volymförändringar, kompensation för löner och kostnadsökningar, prognos för skatteintäkter, lagförändringar och helårseffekter av budgetbeslut som fattats tidigare år. I samband med ramprocessen, arbetas också ett planeringsunderlag för investeringar fram. När rambudgeten beslutats vidtar arbetet med mål- och budgetprocessen och den ekonomiska budgeten tas fram utifrån fastlagda ramen.

Kommunens vision fastställs av kommunfullmäktige och utifrån denna beslutar de även om de övergripande målen. Fullmäktiges mål är grupperade inom fem perspektiv: medborgare, miljö, utveckling och lärande, medarbetare samt ekonomi. Målen ska vara långsiktiga, strategiska och gälla för minst en mandatperiod och ska kunna aktualiseras och förändras oftare vid behov. Fullmäktige anger i sitt beslut om övergripande mål och uppföljning vilka övergripande mål som ska brytas ned av samtliga nämnder respektive vilka som ska brytas ned av specifik nämnd/-er.

Kommunens och nämndernas mål följs upp med hjälp av indikatorer som ska underlätta uppföljningen. De beslutade indikatorerna vägs samman till ett index som representerar den samlade måluppfyllelsen för respektive mål.

Nämndernas mål är en nedbrytning av kommunfullmäktiges övergripande mål och omfattar målsättningar utifrån nämndens verksamhetsområde. Nämnderna ska förutom att svara upp på de direkt utpekade målområden från fullmäktige även beakta möjligheten att bidra inom sitt

verksamhetsområde kopplat till de övergripande målen. Nämndernas mål är styrande för respektive förvaltning när de planerar sitt verksamhetsår och nämndsmålen bryts ned till respektive enhet till enhetsmål och aktiviteter.

För att få god kontroll mot de övergripande målen följs dessa upp tre gånger per år i samband delårs- och årsboksluten. Dessa sker i mars, juli samt vid årsbokslutet. Återrapportering till fullmäktige görs för de övergripande målen vid alla uppföljningstillfällen medan samtliga nämndsmål följs upp vid årsbokslutet.

För att säkerställa att kommunen bedriver verksamhet på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt samt efterlever lagar, föreskrifter, riktlinjer och instruktioner upprättas årliga internkontrollplaner för kommunen och nämnderna. Dessa tas fram genom en riskanalys och följs upp löpande under året.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Utvärdering av god ekonomisk hushållning

De verksamhetsmål som utsetts till särskilt betydelsefulla för ekonomiska hushållning har av Salems kommun beslutats vara: mål 6 (lärande miljö), mål 7 (attraktiv arbetsgivare), mål 8 (konkurrenskraftig skattesats) samt mål 9 (stabil ekonomi). De två förstnämnda är verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning och de två sistnämnda är finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Tre av fyra mål uppnåddes för god ekonomisk hushållning men det fjärde målet för Lärande miljö har under 2023 inte uppnåtts fullt ut då resultaten för kunskaper och inflytande bland eleverna har sjunkit. Verksamheten har identifierat problemområden och har pågående aktiviteter i syfte att förbättra resultaten, vilket kommer att följas upp under kommande år. Utifrån det är den sammantagna bedömning att kommunen har en god ekonomisk hushållning.

En utförligare uppföljning av målen redovisas under avsnittet Målredovisning.

Mål 6 Lärande miljö. Salems kommun har en målsättning att erbjuda en lärande miljö i förskolor och skolor som ger barn och elever goda förutsättningar för att förvärva kunskaper och ta ansvar för sin framtida utveckling. Ett mål som inte bedöms helt uppnått för år 2022. Resultaten i Salems grundskolor har minskat i både årskurs 6 och 9 och så även resultaten för elevernas upplevelse av inflytande. Verksamheten har ett pågående arbete med identifierade förbättringsområden för att öka möjligheterna för eleverna att nå målen genom dels att få undervisning i mindre sammanhang

Mål 7 Attraktiv arbetsgivare. Salems kommun har uppnått målet att vara en attraktiv arbetsgivare. Resultatet för år 2022 har dock minskat något jämfört med föregående år. Antalet ansökningar per utannonserad tjänst och andelen tillsvidareanställningar av totala anställningar har ökat, men den totala sjukfrånvaron har ökat och fler personer har valt att sluta sin anställning.

Mål 8 Konkurrenskraftig skattesats. Kommunens skattesats bedöms mot genomsnittet på Södertörn, och Salems skattesats är lägre än snittet på Södertörn, vilket gör att målet är uppfyllt.

Mål 9 Stabil ekonomi. Kommunen mäter att de långfristiga skulderna (exklusive VA) per invånare är lägre än riktmärket för Stockholms län. Salems utfall var 26 844 kronor per invånare vilket är bättre än Stockholms läns snitt som var 29 750 kronor i långfristiga skulder per invånare för år 2021. Salems skuld har ökat markant jämfört med år 2021 (exklusive VA) till följd av en planerat högre

investeringstakt vilket resulterat i en högre upplåning. Men tack vare ett gott resultat har upplåningen till viss del kunnat hållas nere.

I målet för Stabil ekonomi mäts även hur stort resultatet, exklusive VA -och jämförelsestörande poster, är i förhållande till kommunens skatter och bidrag. Målet ligger på 1,5% och utfallet blev 3%.

Slutsatser avseende god ekonomisk hushållning

Kommunen har som målsättning att ha en hög andel heltidsanställda, vilket också har ökat under 2022. Kommunen har ett projekt för att öka andelen heltidsarbetande främst inom de verksamheter som har högre andel deltidsarbetande såsom i äldreomsorgen. Sjukfrånvaron har ökat något men positivt är att den långa sjukfrånvaron har minskat något.

Andelen elever med godkända resultat har minskat under 2022 och för att förbättra resultaten bland elever har skolans verksamheter identifierat vissa förbättringsområden. Det arbete som påbörjats är bland annat att ge ökade möjligheter för eleverna att få undervisning i mindre sammanhang och att tillskapa mer utrymme i schemat för extra studietid. Kunskapstappet bedöms delvis vara effekter av tidigare coronapandemi där vissa elever har halkat efter kunskapsmässigt då undervisningen i vissa delar varit på distans.

Salems kommun har haft en stabil ekonomi och en god finansiell ställning under många år, vilket inneburit att kommunen har kunnat bibehålla en konkurrenskraftig skattesats i jämförelse mot Södertörn. Kommunen har kunnat bibehålla en lägre låneskuld än genomsnittet för övriga kommuner i länet fram till 2022, men för kommande år finns det risk att kommunens låneskuld per invånare kommer att överskrida länets låneskuld per invånare. Detta är förenligt med den expansiva fasen som kommunen befinner sig i just nu och kommer att vara i de närmaste åren. Kommunens resultat i förhållande till skatter och bidrag har uppnått målen men trenden är nedåtgående, vilket beror på en relativt svag ekonomisk utveckling på alla fronter.

En faktor för att ha en god ekonomisk hushållning är att kommunens verksamheter klarar att bedriva sina verksamheter inom den budget som fullmäktige beslutat. Det finns stora variationer inom verksamheternas resultat mot den fastställda budgeten. Resultatet för barn -och utbildningsnämnden har en negativ avvikelse på drygt 17 miljoner kronor, medan socialnämnden har en positiv avvikelse på drygt 6 miljoner kronor. Nämnderna totalt sett har inte klarat sig inom den budgetram som nämnderna har gemensamt, vilket är ett bakslag i ekonomistyrningen. Kommunen har påbörjat ett arbete att reda ut och hantera den ekonomiska obalansen inom nämnderna.

Den samlade bedömningen är att Salems kommun hade en god ekonomisk hushållning för 2022, ett arbete som kräver kontinuerlig uppföljning och utveckling för att bibehållas.

Utvärdering av resultat och ekonomisk ställning

Resultatutveckling

Efter de tre senaste årens starka resultat landade årets resultat på 26,2 miljoner kronor (inklusive VA och jämförelsestörande poster). Resultatet är som andel av skatter och bidrag ligger på 2,3%. Årets resultat är 14 miljoner kronor lägre än senaste 5 årens snitt. Den största förklaringen till nedåtgående resultat är att verksamhetskostnaderna ökar mer än ökningen av skatter -och bidrag. Historiskt sett har förvaltningarna som helhet inklusive jämförelsestörande poster klarat sig inom budgetram och

lämnat stora positiva avvikelser, framförallt under år 2020-2021.

Årets resultat (mnkr)	2022	2021	2020	2019	2018
Årets resultat (inkl VA & jämförelsestörande poster)	26,2	51,3	50,5	53,1	19,9
-Förändring (%)	-48,9%	1,6%	-4,9%	166,9%	151,8%
Skatteintäkter och statsbidrag	1 122,0	1 073,6	1 014,8	983,4	942,2
Resultat i förhållande till Skatteintäkter och statsbidrag	2,3%	4,8%	5,0%	5,4%	2,1%

Kommunens totala resultat inklusive VA och jämförelsestörande poster i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag blev 2,3%. Men exklusive VA och jämförelsestörande poster blev resultat 3% i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag. Kommunens målsättning är att resultatnivån exklusive VA och jämförelsestörande poster ska vara minst 1,5% i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag. Kommunen har uppnått detta mål med mycket god marginal. Se vidare beskrivning under uppföljning av mål 9 i avsnitt målredovisningen.

Kommunens resultat efter balanskravsjusteringar uppgår till 42,2 miljoner kronor och därmed uppfyller kommunen kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Se rubriken "Balanskravsresultat" för fördjupad information.

Budgetföljsamhet

En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är att kommunens nämnder klarar av att bedriva verksamheten inom givna budgetramar. Av redovisningen framgår att budgetavvikelsen för nämndernas nettokostnader i driftredovisningen är negativ med 15,6 miljoner kronor. De väsentligaste avvikelserna från budgeten härrör från följande verksamheter:

Budgetpost	Avvikelse, mnkr	Förklaring
Kommunstyrelsen	+1,9	Avvikelsen hänförs till posten medel till förfogande (+2,0 miljoner kronor).
Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen	-6,7	Avvikelsen består av <ul style="list-style-type: none"> - driftkostnader inom exploateringarna (-3,5 miljoner kronor). Endast ett projekt har lagt budget på driftkostnader 2022. Där föll kostnaderna ut, men planerade intäkter blir försenade. För de övriga projekten utan budget fanns medel avsatta hos KS till förfogande som ej äskats. - fastighetsrelaterade kostnader (-2,1 miljoner kronor) som avser höga kostnader för skadegörelse och felanmälan på grund av eftersatt underhåll. En stor del kom under andra halvåret och förvaltningen hade svårt att prioritera om. - gaturelaterade kostnader (-1,1 miljoner kronor) som avser höga kostnader för

		snöröjning och halkbekämpning.
Barn- och utbildningsnämnden	-17,4	<p>Avvikelsen består av</p> <ul style="list-style-type: none"> - kommunala grundskolor beroende på få elever i vissa klasser, fler har valt andra grundskolor samt fler elever i behov av särskilt stöd. Därutöver har det varit något fler elever än vad som beräknades i budgeten. (-6,0 miljoner kronor) - köpta platser i andra gymnasieskolor (-6,5 miljoner kronor). Det har varit 57 fler ungdomar i befolkningen jämfört med vad som beräknades vid budgettillfället - Rönninge gymnasium (-6,1 miljoner kronor) som är en effekt av den omstrukturering som görs av programutbudet. Det innebär att det avslutas program och påbörjas nya program under samma perioder vilket innebär att det inte är tre årskullar i gång. Skolan har därutöver fått ett minskat söktryck. - Särskolans avvikelse (-3,8 miljoner) beror till största delen på volymer (2,3 miljoner), då det har beviljats fler elever i särskola. - AST-verksamheten (här går elever med diagnoser inom autismspektrum) visar negativ avvikelse som beror på fler behöriga lärare och fler elevassistenter.
Socialnämnden	+6,0	<p>Hos socialnämnden återfinns både positiva och negativa avvikelser. Avvikelsena hänförs bland annat till minskade kostnader för ekonomiskt bistånd (+3,7 miljoner kronor), erhållna intäkter från Migrationsverket för tomhyror (1,9 miljoner kronor) och färre placeringar på HVB än planerat.</p>

För mer detaljerad genomgång av budgetavvikelser per nämnd hänvisas till driftsredovisningen.

Investeringar och dess finansiering

Kommunens nettoinvesteringar i uppgick till 262,4 miljoner kronor (192,9 miljoner kronor för år 2021). I snitt har kommunen nettoinvesterat 159,3 miljoner kronor per år de senaste fem åren. Årets utfall är mycket högre än snittet. Utgifterna för att uppföra en ny skola och idrottshall är anledningen till den ökade investeringsnivån. En signifikant del av de investeringar (närmare 60 miljoner kronor) som ej nyttjat hela budgeten är föreslagna att överföras till nästkommande år. Kommunen har planerat för fortsatt stora investeringsvolymer de närmaste tre åren.

Investeringar och långfristig skuld	2022	2021	2020	2019	2018
Nettoinvesteringar (mnkr)	262,4	192,9	93,4	159	88,9
-Förändring (%)	36,0%	106,6%	-41,3%	78,9%	-35,3%
Långfristig skuld inkl. VA (mnkr)	691,9	516,8	339,0	334	293,7
-Förändring (%)	34%	52%	1%	14%	-14%
Självfinansieringsgrad	33,0%	56,0%	119,0%	82,0%	79,0%

Den långfristiga skulden uppgick till 691,9 miljoner kronor, en nettoökning med drygt 135% vid en jämförelse med år 2018. I snitt har skulden ökat med cirka 25% för varje år i de senaste fem åren. Det är den höga investeringsnivån som har gjort att skulderna ökat så pass mycket under femårsperioden.

Självfinansieringsgraden har försvagats till 33% under året jämfört med 74% för snittet de senaste fem åren. Prognosen på höga räntenivåer i kombinationen med stora delar rörliga lån kommer att ge en del press på kommunens finansnetto de närmaste åren. Trenden pekar på en svagare självfinansieringsgrad även framöver eftersom kommunen går in i en investeringsintensiv period.

För år 2022 budgeterades 329,9 miljoner kronor (netto) i investeringar inklusive exploateringar, utfallet blev 262,4 miljoner kronor, vilket motsvarar en genomförandegrad på 79,5% jämförelse mot förra årets 46,4%. Avvikelsen mellan budget och utfall blev 67,5 miljoner kronor. Nedan redovisas avvikelsen från budget för de väsentligaste investeringarna inom kommunen:

Budgetpost	Avvikelse, mnkr	Förklaring
Ny skola Fågelsången	+8,5	Utfallet av ändrings- och tilläggsarbeten (ätor) har varit lägre än befarat. Skolan beräknas tas i bruk augusti 2024
Fastighetsstrategi	+3,9	Fastighetsstrategin hade fyra projekt under året: <ul style="list-style-type: none"> - Timmermansgården, budget 19 miljoner kronor, avvikelse 3 miljoner kronor Budgetavvikelserna beror på att det inte tillkommit några fördyrande överraskningar vid rivning av Timmermansgården och att kostnadseffektiva lösningar har kunnat användas vid byggnation. Visst arbete kvarstår till år 2023. - Skönviksgården, budget 1 miljon kronor, avvikelse 0,8 miljoner kronor Skönviksgården kan inte genomföras utan ny detaljplan. - Energisparåtgärder, budget 5 miljoner kronor, avvikelse 0,4 miljoner kronor Energisparåtgärder har en anläggning till att sätta solceller på innan projektet är färdigt. - OVK-åtgärder, budget 5 miljoner kronor, avvikelse - 0,3 miljoner kronor. OKV-åtgärderna överskrider budget på grund av prisökningar
Säby sim- och sporthall	+5,8	Under året har utredningar genomförts som har finansierats i

		driftbudgeten, vilket innebär att det inte varit något utfall i investeringsbudgeten.
K-huset, köp och ombyggnad	+16,6	Under året har projekteringen av samtliga bygghandlingar, bygglovshandlingar och förfrågningshandlingar skett. Under år 2023 kommer byggnation att ske.
Garnudden VA Garnudden gata	+11,3 +4,4	Detaljplanen förväntas antas under 2023 (om planen inte blir överklagad). Gatu- och VA-investeringarna kan inte genomföras förrän detaljplanen vunnit laga kraft.

För mer information kring investeringarna hänvisas till investeringsredovisningen.

Soliditet

Kommunens soliditet ökade starkt mellan år 2018 till 2020, och låg cirka 8 procentenheter bättre mot Stockholms län. Från och med år 2021 sågs en försvagning av soliditeten med anledning av pågående stora investeringar i kombination av svagare ekonomiskt läge och högre upplåningar. Kommunens soliditet avseende år 2022 uppgick till 34,1% vilket är fortfarande klar bättre än Stockholm läns utfall för förra året (33,3%).

Minskningen av soliditeten beror bland annat på högre investeringsvolym med anledning av en ökande befolkning som skapar ökade behov av kommunal service som skola, omsorg och idrott. Detta sätter ett kortsiktigt avtryck på investeringar, självfinansiering och soliditet.

Nedanstående tabell visar kommunens soliditetsutveckling mot Stockholm län.

Soliditet inkl. pensionsförpliktelser	2022	2021	2020	2019	2018
Salems kommun	34,1%	36,0%	38,8%	34,1%	31,1%
-Förändring (%)	-5,3%	-7,2%	13,8%	9,6%	0,6%
Stockholms län		33,3%	30,0%	26,3%	24,1%

Försvagningen är tillfällig och på sikt beräknas kommunen kunna behålla en stark soliditet som är viktig för kommunens långsiktiga ekonomiska grund. Soliditeten för riket ligger kring 30,7% (år 2021), och kommunens soliditet som är markant bättre än rikets kan fortfarande bedömas som tillfredsställande.

Pensionsskuldens utveckling

I bokslut 2022 uppgår den totala pensionskulden i kommunen till 404,6 miljoner kronor (inklusive ansvarsförpliktelser och den del som är tryggad av pensionsförsäkringar), vilket är en ökning med 2,2% jämfört med år 2021, vilket ligger inom samma ökningstakt som de senaste fem åren.

Pensionskulden förväntas öka kraftigt från och med år 2023 enligt aktuell prognos. Det nya pensionsavtalet (AKAP-KR) och det finansiella läget kommer att ge stor påverkan på nästkommande års pensionsskuld.

Utredningsgraden på pensionskulden är 97%. Utredningsgrad talar om hur många som är utredda avseende tidigare anställningar och pensionsrätter.

Total pensionsskuld (mnkr)	2022	2021	2020	2019	2018
Pensionsförpliktelser, avsättning inkl. särskild löneskatt	164,3	146,1	128,8	116,9	94,9
Pensionsförpliktelser, ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	222,5	232,8	239,1	245,6	255,7
Pensionsförpliktelser som tryggats i pensionsförsäkring	17,8	17,1	17,7	15,4	15,4
Total pensionsskuld (mnkr)	404,6	396,0	385,6	377,9	366
-Förändring (%)	2,2%	2,7%	2,0%	3,3%	2,0%

Känslighetsanalys

Störst effekt på kommunens intäkter har en förändring av utdebiteringen (skatten) därefter följer generella statsbidrag samt de löpande avgifterna. På kostnadssidan är det personalkostnaderna och räntenivåerna som har störst effekt om de förändras med 1%. Tidigare hade kommunen lägre långfristiga lån, men lånevolymer har ökat kraftigt i samband med större investeringsvolymer vilket ger högre slag vid ränteförändringar. Inköp av varor och tjänster har också en stor effekt på kostnaderna.

Nedanstående tabell visar en bild av de olika variabler som finns i känslighetsanalysen:

Effekt på kommunens intäkter	Förändring	Effekt +/- mnkr
Förändrad utdebitering (skatt)	1kr	45
Generella statsbidrag och utjämning	1%	2
Löpande avgifter/hyror etc.	1%	1
100 kommuninvånare		6,2
Effekt på kommunens kostnader	Förändring	Effekt +/- mnkr
Personalkostnader	1%	6,5
Inköp av varor och tjänster	1%	2,5
Räntekostnader	1%	5,8
10 heltidstjänster		6,1

Slutsatser avseende resultat och ekonomisk ställning

Utifrån vad som beskrivits i analyserna av årets resultat och den ekonomiska ställningen har Salems kommun fortfarande en god ekonomi. Sett över en femårsperiod (2018-2022) har den kommunala ekonomin befunnit sig i en relativt stabil finansiell ställning. I snitt har resultatnivåerna varit höga, cirka 3,9 procent i förhållande till skatter och statliga bidrag inklusive VA och jämförelsestörande poster, och överträffat budgeterat resultat. Soliditeten har försvagats marginellt, och ligger i en nivå som är högre än snittet för Stockholms län och rikssnittet.

Kommunens påbörjade arbete med att jämföra standardkostnaderna med relevanta kommuner är ett led i att kunna se om det finns områden som behöver fördjupande analyser om hur resurserna används och ifall de skulle kunna användas mer effektivt. En ny finanspolicy har tagits fram och beslutats där den strukturella riskhanteringen för att balansera ränterisker och räntekostnader har belysts. Beskrivningar kring kapitalbindningsstruktur för att förstärka förutsägbarheten och förbättra likviditetsplaneringen finns även med.

Balanskravsresultat

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår uppstår ett underskott som ska återställas inom de påföljande tre åren.

Kommunen har sedan balanskravets införandet år 2000, uppfyllt balanskravet, och det finns således inte något underskott att återställa. Kommunens resultatutjämningsreserv uppgår till 80 miljoner kronor.

Årets balanskravsresultat är positivt och uppgår till 42,2 miljoner kronor (40,4), vilket därmed lever upp till lagens krav. Jämfört mot tidigare år är balanskravsresultatet lite högre avseende 5-års snitt (36,8 miljoner kronor mellan år 2018-2022).

Vid avstämning av balanskravet i enlighet med LKBR (se tabellen nedan) görs följande slutsatser:

- Det finns inte något historiskt underskott att återställa.
- Realisationsvinster på anläggningar 0,1 miljoner kronor räknas bort från resultatet
- Resultatet innehåller orealiserade förluster i värdepapper på 11,7 miljoner kronor som räknas med.
- I resultatet ingår återföring av orealiserade vinster för 4,4 miljoner kronor som räknas med.
- Det finns ingen planerad reservering till resultatutjämningsreserven, då nuvarande nivå på resultatutjämningsreserven anses vara tillräcklig (80 miljoner kronor).

Balanskravsutredning för årsbokslut 2022

Balanskravsutredning	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Årets resultat enligt resultaträkningen	26,2	51,3	50,5	53,1	19,9
- Samtliga realisationsvinster	-0,1	0,0	-0,1	0,0	-0,4
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	4,4	-11,3	-2,8	-6,6	0,0
-/+ Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	11,7	0,4	7,8	0,0	0,0
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	42,2	40,4	55,4	46,5	19,5
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	-20,2	0,0	0,0
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
= Årets balanskravsresultat	42,2	40,4	35,2	46,5	19,5

Väsentliga personalförhållanden

Salems kommun är en attraktiv arbetsgivare men behöver bli bättre på att nå ut med det budskapet. Det är viktigt att kunna behålla, attrahera och rekrytera personal med rätt kompetens och förståelse för uppdraget så att kommunen kan leverera service och tjänster av hög kvalitet till kommunens medborgare.

För att vara en attraktiv arbetsgivare är det viktigt att kommunens medarbetare först och främst upplever att så är fallet. Detta mäts bland annat genom nyckeltal för personalomsättning men även genom medarbetarenkäten som 2022 visade på fortsatt ökande och goda resultat.

Personalstruktur

Bakgrundsfakta	2022	2021	2020	2019	2018
Antal månadsavlönade - genomsnitt (antal)	1 079	1 064	1 062	1 084	1 105
Andel tillsvidareanställda (%)	88,7	87,9	87,2	90,1	87,1
Andel kvinnor (%)	77,6	78,2	77,8	78	79,1
Medelålder (år)	45,7	46,1	45,3	45,1	45,2
Korttidssjukfrånvaro 1-14 dgr (%)	5,7	3,8	4,2	3,0	2,7
Total sjukfrånvaro enl obl redovisning (%)	7,7	6,7	7,4	6,1	6,4
Andel långtidssjukfrånvaro (längre än 60 dagar) av den totala sjukfrånvaron (%)	30,4	35,6	26,1	38,8	45,4

Tabell Andel tillsvidareanställda, andel heltidssysselsatta och andel kvinnor mäts mot antal månadsavlönade.

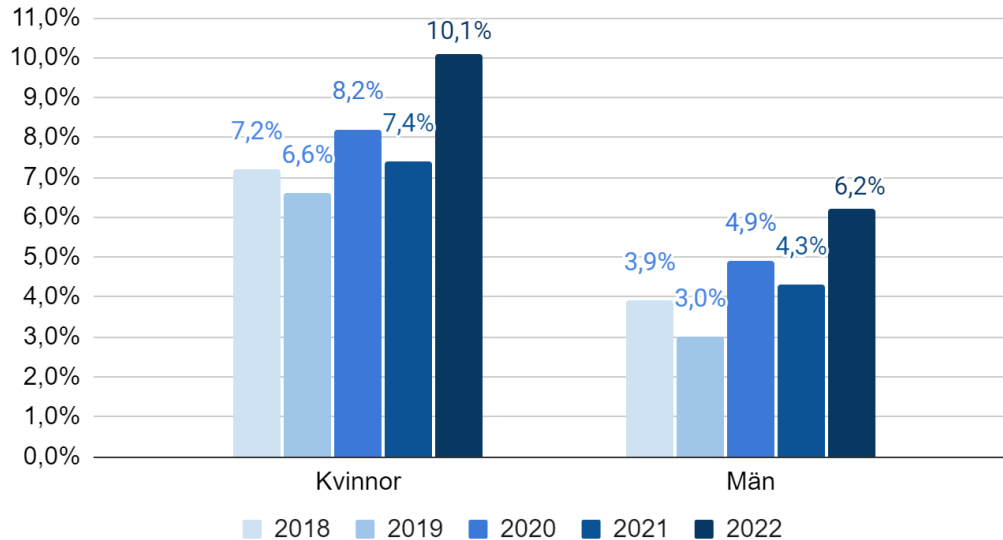
Under 2022 har det i genomsnitt funnits 1 079 personer månadsavlönade. Det är en liten ökning jämfört med föregående år.

Andelen heltidsarbetande är relativt oförändrat men med en liten ökning mellan 2021-2022 bland både kvinnor och män. Andelen heltidsarbetande kvinnor var 70,7% (69,9% år 2021) och bland männen var andelen 81,8 % (79,5% år 2021). Deltidsarbete förekommer huvudsakligen inom socialförvaltningen och då företrädesvis inom äldreomsorgen. Det pågående projektet ("heltid som norm") initierat centralt av parterna SKR och Kommunal, fortsätter med ambitionen att öka antalet heltidsarbetande utifrån normen om heltid. Under året har ett pilotprojekt startats upp inom Socialförvaltningens äldreboenden med målet att öka andelen heltider..

Totalt för hela kommunen är personalomsättningen 7,1% för år 2022, som är en liten ökning i jämförelse med 2021 då personalomsättningen låg på 6,7%.

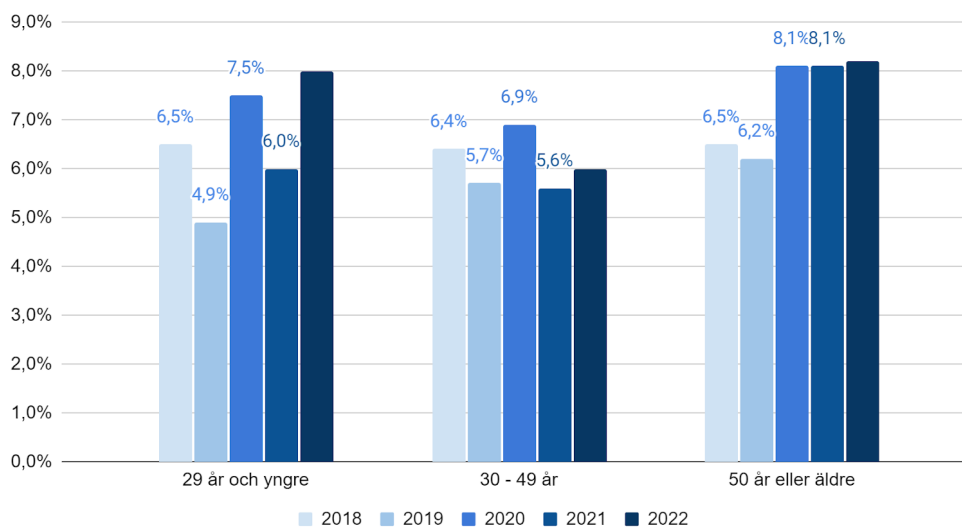

Sjukfrånvaro totalt, könsfördelad

Den totala sjukfrånvaron har ökat både bland kvinnor och män. Kvinnor har generellt högre sjukfrånvaro än män men detta förklaras av att de är överrepresenterade i de grupper som arbetar inom vård skola och omsorg. Det som är värt att notera är att det är fortsatt hög sjukfrånvaro hos unga medarbetare. De har nästan lika hög sjukfrånvaro som gruppen 50 år och äldre. Den långa sjukfrånvaron (+60 dagar) har minskat något.

Sjukfrånvaro totalt, åldersfördelad

Total sjukfrånvarotid indelat i åldersgrupper. Beräkning: summa sjukfrånvarotid per åldersgrupp dividerat med sammanlagd ordinarie arbetstid.

De som är 29 år och yngre har en fortsatt relativt hög sjukfrånvaro även om den har minskat något de senaste åren. Åldersgruppen 50 år och äldre stod 2021 generellt för högst sjukfrånvaro i kommunen.

Förväntad utveckling

Enligt Sveriges kommuner och regioner, SKR, bedöms svensk och global konjunktur vara på väg att försvagas. Lågkonjunkturen är ett faktum och tillväxten förväntas vara negativ under 2023.

Sysselsättningen bedöms sjunka från det andra kvartalet 2023.

Befolkningsmängden för sista november 2022 visar ett invånarantal om 17 341 invånare vilket motsvarar en folkökning om 0,5% jämfört med årsskiftet 2021/2022, som kan jämföras mot Stockholmsregionens ökning på 1,0% för samma period.

Kommunens befolkningsprognos visar på en fortsatt befolkningstillväxt för kommunen. Befolkningstillväxten förklaras framförallt av ett positivt flyttnetto men delvis även av positivt födelsenetto. Den största befolkningsökningen beräknas under år 2026-2027 i samband med bland annat nybyggnationer i Salems centrum och Södra Hallsta. I prognosen ses en stor ökning av antalet personer i åldern 80 år och äldre. För kommunen innebär ökningen en ökad efterfrågan på olika former av samhällsservice, som till exempel hemtjänst och äldreboende.

Avseende kommunens ekonomiska planering och utveckling har kommunfullmäktige fastställt en budget och strategiplan för tre år framåt (budget för 2023 och plan för 2024-2025) i november 2022. En detaljerad budget för 2023 har arbetas fram under hösten. Utifrån den kan man se att den skattefinansierade verksamheten pressas av ökade kostnader, vilket innebär att relationen mellan resultat från skattefinansierad verksamhet och skatteintäkter och statsbidrag, enligt kommunens beräkningar, blir allt mer ansträngd och inte kommer att nå upp till målet på 1,5 procent avseende det första året. Men de två sista åren uppnås budgeterat resultat 1,5%-målet i förhållande till skatter och statliga bidrag.

Verksamhetens nettokostnader förväntas öka med i snitt 3,34% per år från 2022 fram till år 2025 och skatteintäkterna med nästan samma takt (3,38%), vilket ger ett väldigt lågt utrymme för att finansiera ökade negativa finansnettot. Detta indikerar en försvagning av resultatet och kan skapa en obalans mellan intäkter och kostnader på längre sikt.

På kort sikt har kommunen en planerad central buffert för att möta kostnadsökningar som kan uppkomma med anledning av förändringar i volymer och andra oförutsedda kostnader. Pensionskostnader beräknas bli högre och en annan osäker post är räntekostnader. Centrala bufferten (10,8 miljoner kronor för år 2023, 13,3 miljoner kronor för år 2024 och 7,8 miljoner kronor för år 2025) kommer att minimera/lindra de riskerna.

Kostnaderna för avskrivningar beräknas öka med närmare 49% under den kommande fyraårsperioden (år 2022 till 2025) om planerade investeringar genomförs. Utrymme för självfinansiering av investeringar räcker inte till och den långfristiga låneskulden kommer att öka markant under år 2023, men räknas ändå kunna hålla sig nästan lika eller lite lägre än Stockholm läns snitt i slutet av planperioden, det vill säga i slutet på 2025.

Under år 2024 och framöver beräknas en del intäkter från exploateringar, vilket kommer att förstärka likviditet och hålla belåningen nere. Soliditeten väntas dock fortsatt vara god även om den sjunker något under kommande åren.

I tabellen ges en översikt över den ekonomiska planeringen för år 2023-2025 utifrån budgetarbete under oktober-november 2022.

Förväntad utveckling	Utfall År 2021	Utfall År 2022	Budget År 2023	Plan År 2024	Plan År 2025
Befolkning, antal	17 252	17 352	17 575	17 723	18 008
Verksamhetens nettokostnader inkl. avskrivning, mnkr	1 031,0	1 078,8	1 112,7	1 150,3	1 186,8
<i>därav avskrivningar, mnkr</i>	<i>57,0</i>	<i>61,5</i>	<i>66,9</i>	<i>79,3</i>	<i>91,3</i>
Skatteintäkter och statsbidrag, mnkr	1 073,6	1 122,0	1 149,4	1 194,8	1 235,7
Årets resultat exkl VA och jämförelsestörande poster, mnkr	51,6	26,2	11,5	17,9	18,5
Finansnetto, mnkr	8,7	-17,0	-27,9	-28,5	-29,7
Långfristig låneskuld, exkl. VA/invånare, tkr	16,9	26,8	38,5	32,2	30,2
Resultat i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag, % (exkl. jämförelsestörande poster)	4,8%	3,0%	1,0%	1,5%	1,5%
Soliditet inkl. pensionsåtagande, %	36,0%	34,1%	31,6%	31,4%	32,0%
Investesteringar (netto)	192,9	262,4	252,6	102,3	149,5
Utrymme självfinansiering investeringar, mnkr	108,3	87,7	78,4	97,2	109,8
<i>*Framtida siffrorna är framtagna från budget beslut i nov. 2022, avseende år 2023-2025</i>					

Under inledningen av år 2023 har den ovanstående bilden förändrats en hel del med anledning av högre pensionsprognoser, osäkert ränteläge och fortsatt hög inflationstakt som sätter ytterligare press på verksamhetskostnaderna. Ett arbete har påbörjats för att möta och hantera detta svåra ekonomiska läge, vilket kan komma att ge följande konsekvenser för kommunens totala budget:

- Anpassningar inom verksamheterna
- Sänkning av resultatmål samt restriktiva regler kring medel till KS till förfogande
- Ta anspråk av medel från RUR

Ekonomiska sammanställningar

Resultaträkning

Belopp i mnkr	Not	Bokslut 2022	*Budget 2022	Avvikelse mot budget	Bokslut 2021	Avvikelse mot fg år
Verksamhetens intäkter	3	251,5	229,1	22,4	257,1	-5,7
Verksamhetens kostnader	4	-1 268,8	-1 230,0	-38,8	-1 231,2	-37,6
Nettokostnader exkl. avskrivningar		-1 017,3	-1 000,9	-16,4	-974,0	-43,3
Avskrivningar	5	-61,5	-62,2	0,8	-57,0	-4,5
Verksamhetens nettokostnader		-1 078,8	-1 063,2	-15,6	-1 031,0	-47,8
Skatteintäkter	6	889,6	867,1	22,6	858,9	30,7
Generella statsbidrag och utjämning	7	232,4	223,4	9,0	214,7	17,7
Verksamhetens resultat		43,3	27,3	15,9	42,6	0,7
Finansiella intäkter	8	7,0	2,1	4,9	11,9	-4,9
Finansiella kostnader	9	-24,0	-7,2	-16,8	-3,3	-20,8
Resultat efter finansiella poster		26,2	22,2	4,0	51,3	-25,0
Årets resultat		26,2	22,2	4,0	51,3	-25,0

* För 2022 års budget finns det följande kommunfullmäktiges beslut, totalt 22 213 tusen kronor:

- Budget 2022 (KF §48 daterad 2021-11-25) 23 289 tusen kronor.
- Överföring av -1 076 tusen kronor från 2021 till 2022 års driftbudget (KF §7 daterad 2022-04-28). Överföringen avser de kommunala grundskolornas överskott (675 tusen kronor) och förskolornas överskott (401 tusen kronor) i 2021 års resultatet.

Balansräkning

Belopp i mnkr	Not	Bokslut	Bokslut	Förändring
		2022-12-31	2021-12-31	
Tillgångar				
Anläggningstillgångar				
Immateriella anläggningstillgångar	12	6,2	6,5	-0,3
Materiella anläggningstillgångar				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	13	952,8	938,3	14,5
Maskiner och inventarier	14	62,0	64,1	-2,1
Övriga materiella anläggningstillgångar	15	432,3	238,5	193,8
Finansiella anläggningstillgångar	16	45,2	43,5	1,7
Summa anläggningstillgångar		1 498,4	1 290,9	207,6
Bidrag till statlig infrastruktur	17	0,0	0,0	0,0
Omsättningstillgångar				
Förråd m.m.	18	17,8	18,4	-0,6
Fordringar	19	126,0	93,5	32,5
Kortfristiga placeringar	20	136,4	147,4	-11,0
Kassa och bank	21	143,3	171,0	-27,8
Summa omsättningstillgångar		423,5	430,4	-6,8
Summa tillgångar		1 922,0	1 721,2	200,7
Eget kapital, avsättningar och skulder				
Eget kapital	22			
Årets resultat		-26,2	-51,3	25,0
Resultatutjämningsreserv		-80,0	-80,0	0,0
Övrigt eget kapital		-772,5	-721,3	-51,3
Summa eget kapital		-878,7	-852,5	-26,2
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	23	-164,3	-146,1	-18,2
Andra avsättningar	24	-10,9	-10,8	-0,1
Summa avsättningar		-175,2	-156,9	-18,3
Skulder				
Långfristiga skulder	25	-691,9	-516,8	-175,1
Kortfristiga skulder	26	-176,1	-194,9	18,8
Summa skulder		-868,0	-711,8	-156,3
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		-1 922,0	-1 721,2	-200,7
Panter och ansvarsförbindelser				
Panter och därmed jämförliga säkerheter	27	-298,9	-310,2	11,3
Ansvarsförbindelser				
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	28	-222,5	-232,8	10,3
Övriga ansvarsförbindelser	29	0,0	0,0	0,0
Summa panter och ansvarsförbindelser		-521,4	-543,0	21,6

Kassaflödesanalys

Belopp i mnkr	Not	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Förändring
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets resultat		26,2	51,3	-25,0
Justeringar för ej likviditetspåverkande poster	31	89,5	83,4	6,1
Övriga likviditetspåverkande poster	32	-3,2	-2,4	-0,8
Poster som redovisas i annan sektion	33	0,1	0,0	0,1
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapitalet		112,6	132,3	-19,6
Ökning (-) / minskning (+) exploatering/förråd m.m.	18	0,6	17,0	-16,4
Ökning (-) / minskning (+) kortfristiga fordringar	19	-32,5	-8,3	-24,2
Ökning (-) / minskning (+) finansiella omsättningstillg.	20	11,0	-23,0	34,0
Ökning (+) / minskning (-) periodiserade investeringar	25	-4,2	-3,9	-0,3
Ökning (+) / minskning (-) kortfristiga skulder	26	-18,8	15,7	-34,4
Kassaflöde från den löpande verksamheten		68,7	129,7	-61,0
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Investering i immateriella anläggningstillgångar	12	-1,7	-3,2	1,5
Investering i materiella anläggningstillgångar	13-15	-272,7	-191,7	-81,0
Investering i finansiella anläggningstillgångar	16	-1,7	-12,3	10,6
Summa utgifter enligt Investeringsredovisning		-276,1	-207,2	-68,9
Nya investeringsinkomster under året		6,6	2,0	4,6
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-269,5	-205,2	-64,3
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN				
Nyupptagna lån (+)	25	175,0	175,0	0,0
Nyupptagen finansiell leasing (+)		0,0	7,0	-7,0
Amortering av låneskulder (-)	25	-1,9	-2,2	0,3
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		173,1	179,8	-6,7
Årets kassaflöde		-27,7	104,3	-132,0
Likvida medel vid årets början		171,0	66,7	104,3
Likvida medel vid årets slut	21	143,3	171,0	-27,7

Noter

Innehåll

Not 1 Redovisningsprinciper

Not 3-11 Noter till resultaträkning

Not 30 Leasing

Not 34-36 Övriga obligatoriska upplysningar

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Not 12-29 Noter till balansräkning

Not 31-33 Till kassaflödesanalysen

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer.

Sammanställda räkenskaper

Kommunen har inte 20% ägarandel eller väsentligt inflytande i något bolag eller kommunalförbund och därmed upprättas det inte sammanställd redovisning.

Värderings- och omräkningsprinciper

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde är 50 tusen kronor och gäller som gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar samt för finansiella leasingavtal.

Anläggningstillgångar

I anskaffningsvärdet ingår inga lånekostnader, ränteutgifter redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Immateriella rättigheter, som medför framtida ekonomiska fördelar, tas upp som immateriell tillgång. Rättigheter med lång och obegränsad nyttjandeperiod som ledningsrätter (70 år) och servitut (obegränsad nyttjandeperiod) tas upp som immateriell tillgång oavsett beloppsgräns. Immateriella anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minus avskrivning och eventuell nedskrivning. Förvärvade IT licenser skrivs av linjärt under avtalstiden som är 3–10 år.

Materiella anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minus avskrivning och eventuell nedskrivning. Avskrivning sker linjärt för samtliga anläggningstillgångar som är utsatta för värdeminskning. Materiella anläggningstillgångar som har betydande komponenter med ett anskaffningsvärde på minst 100 tusen kronor, med väsentlig skillnad i nyttjandeperiod skrivs av separat.

En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgångstyp görs. Tillgångstypen skrivs sedan av över den närmast lägre avskrivningstiden. Maskiner och inventarier skrivs av normalt på 3, 5 eller 10 år. Byggnader och tekniska anläggningar är uppdelade i komponenter med en avskrivningstid på mellan 3 och 70 år.

Avskrivningstider för komponenter på byggnader och tekniska anläggningar

Komponent	Avskrivningstid, år
Komponenter för byggnader	
Grund och stomme	50, evig
Fasad, el, värme, sanitet (VS)	10-50
Fönster och ytterdörrar	5-33
Yttertak, köksinredning, inre golv, inre ytskikt väggar, innertak	10-33
Ventilation, hiss	10-40
Styr- och övervakningssystem för energiförbrukning	15
Komponenter för gator	
Väggrund	50, evig
Dränering, diken, toppbeläggning, planteringar, broreparationer	10-33
Gatubelysningsanläggningar	10-40
Lekställningar	5-15
VA-komponenter	
VA-ledningar	33-70
VA-byggnader och byggkomponenter	15-50

För tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal (t.ex. finansiell leasing) används den planerade verkliga nyttjandeperioden som avskrivningstid.

För tillgångar med ett anskaffningsvärde överstigande 2,5 miljoner kronor och en nyttjandeperiod understigande 15 år görs en individuell bedömning av nyttjandeperioden, vilken därmed kan avvika från kommunens normala avskrivningstider. Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt (t.ex. verksamhets-/organisationsförändringar, teknikskiften).

För tillgångar med en nyttjandeperiod överstigande 15 år görs dock alltid en omprövning vid större (över 10 miljoner kronor per objekt) reparations- eller ombyggnadsåtgärder. Om en ny bedömning av nyttjandeperioden avviker från tidigare fastställd avskrivningstid ändras avskrivningstiden alltid, om den bedöms vara kortare. Bedöms nyttjandetiden vara längre, ändras den normalt bara om det oavskrivna beloppet för tillgången överstiger 2,5 miljoner kronor.

Korttidsinventarier med en ekonomisk livslängd på upp till tre år och inventarier av mindre värde, maximalt 50 tusen kronor per objekt, kostnadsförs direkt.

Vid köp av utrustning av större omfattning, som har ett naturligt samband eller som kan anses ingå som ett led i en större inventarieinvestering inom ett objekt (fastighet), avskrivs under nyttjandeperiod samtliga inventarier även om några inventariers anskaffningsvärde understiger gränsen för mindre värde.

Finansiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar.

Omsättningstillgångar

Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar är upptagna till det belopp varmed de beräknas inflyta. Obetalda kundfakturor med förfalldatum tre månader och äldre reserveras som befarade kundförluster.

Tomter för försäljning värderas kollektivt per exploateringsstapp där totala utgifterna fördelas per tomt utifrån yta. I anskaffningsvärdet ingår mark, andel av projektering och direkta utgifter för åtgärder på tomtmarken.

För finansiella instrument värderade till verkligt värde har börskursen per balansdagen använts.

Leasing

Finansiella leasingavtal med ett avtalsvärde per objekt understigande 50 tusen kronor har klassificerats som ej uppsägningsbara operationella avtal och redovisas därför inte som anläggningstillgång. Dessa avtal ingår i noten för ej avskrivningsbar operationell leasing.

Resultatutjämningsreserv

Resultatutjämningsreserv (RUR) redovisas som del av eget kapital i balansräkningen och kan användas i balanskravsutredningen för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel.

Avsättning för pensioner

Avsättning för pensioner värderas enligt RIPS i enlighet med RKR R10. Skandia beräknar pensionsskuld till bokslutstillfällena. Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse.

Den del av nyintjänad pension som inte utbetalats utan redovisas som avsättning är förmånsbestämd ålderspension, pension till efterlevande, PA-KL pension och avsättning för pension för förtroendevalda. Utbetalning av avgiftsbestämd ålderspension för 2022 (KAP-KL samt del av AKAP-KL) sker i 2023 och redovisas i rapporten som kortfristig skuld.

Skulder

Erhållna offentliga investeringsbidrag och VA-anslutningsavgifter tas upp som en förutbetalad intäkt och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Redovisningsprinciper i driftredovisningen

Driftredovisningen visar den löpande verksamhetens utfall gentemot budget. Den speglar också de ekonomiska relationerna mellan nämnderna. Driftredovisningen innehåller därför kommuninterna poster såsom intern köp och försäljning.

Den kommunövergripande resultaträkningen innehåller däremot bara kommunexterna intäkter och kostnader. Resultaträkningen omfattar även poster som inte finns i driftredovisningen: skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, finansiella intäkter och kostnader samt extraordinära poster.

Nämndernas löner har belastats med ett personalomkostnadspålägg på upp till 40,15% som inkluderar sociala avgifter, avtalsförsäkringar och pensionskostnader.

VA-verksamhetens anläggningstillgångar belastas med verklig avskrivningskostnad samt en internränta på 0,71% (0,17% i år 2021) för årets genomsnittliga kapitalbindning.

De väsentliga kostnader som interndebiteras till kommunens olika verksamheter är:

- Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen debiterar VA-verksamhet internhyror för lokaler.
- VA-verksamhet debiterar brukaravgifter till övriga förvaltningar.
- Kommunstyrelsens förvaltning debiterar VA-verksamheten för gemensam central administration som ekonomi, IT, personal och upphandling.

Några av verksamhetens intäkter och kostnader belastar inte nämnderna, utan budgeteras och bokförs centralt hos finansenheten:

- pensionsutbetalningar
- förändring i pensionsavsättningar, upplupna löner och semesterlöner
- några av offentliga kostnadsersättningar och riktade statsbidrag
- periodiserade investeringsinkomster, avskrivningar, nedskrivningar och utrangeringar
- VA-verksamhetens överskott skuldfört till VA-kollektivet.
- Internräntan 2022 för fördelning av kapitalkostnader för aktiverade investeringar (ej VA-verksamhet) uppgår till 1,0% (1,25% i år 2021) i enlighet med förslag från SKR.

Redovisningsprinciper i investeringsredovisningen

Investeringsredovisningens utgifter består av kommunexterna utgifter och löner för egen anläggningspersonal.

VA-verksamhetens extern och intern fakturering av anläggningsavgifter sker till en och samma taxa.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Periodisering

Väsentligt belopp för att periodisera intäkter och kostnader är 50 tusen kronor.

Andra avsättningar

Andra avsättningar (not 24) för utgifter som ska betalas inom tre år från räkenskapsåret nuvärdesberäknas inte.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not 11 till resultaträkningen.

Följande poster betraktas som jämförelsestörande:

- realisationsvinster vid fastighetsförsäljningar samt kostnader och intäkter för tomtförsäljning i samband med markexploatering
- nedskrivning/återföring av anläggningstillgångar
- netto av årets resultat för VA-verksamhet och skuldförändring till VA-kollektivet
- avsättningar för sanering, nedmontering och återställande avseende tiden före räkenskapsåret
- samtliga kostnader och intäkter för nedmontering (återställande) av modulhus Södra Vitsippan och Södra Skyttorp i år 2022 (KF §48 daterad 2021-11-25).

Not 3 Verksamhetens intäkter

Belopp i mnkr	Bokslut	Budget	Avvik	Bokslut	Avvik
	2022	2022		2021 mot fg år	
Försäljningsintäkter	1,3	1,2	0,2	1,5	-0,1
Taxor och avgifter	67,8	66,8	0,9	63,1	4,7
Hyror och arrenden	25,8	29,6	-3,8	27,1	-1,2
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	72,3	48,1	24,2	62,9	9,4
EU-bidrag	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0
Övriga bidrag	39,0	39,5	-0,5	38,6	0,3
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	45,0	43,8	1,2	50,0	-5,0
Intäkter från exploateringsverksamhet	0,0	0,0	0,0	13,9	-13,9
därav: försäljning av exploateringsfastigheter	0,0	0,0	0,0	13,2	-13,2
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1
Summa	251,5	229,1	22,4	257,1	-5,7

Not 4 Verksamhetens kostnader

Belopp i mnkr	Bokslut	Budget	Avvik	Bokslut	Avvik
	2022	2022		2021 mot fg år	
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	-605,1	-590,0	-15,0	-589,2	-15,9
Pensionskostnader	-53,1	-51,3	-1,9	-52,8	-0,3
Lämnade bidrag	-25,0	-26,1	1,1	-27,0	1,9
Köp av huvudverksamhet	-392,5	-380,9	-11,7	-364,4	-28,1
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskostnader	-72,5	-70,1	-2,4	-72,4	-0,2
Inköp av material och varor	-31,1	-25,6	-5,4	-31,7	0,7
Inköp av tjänster	-61,7	-52,5	-9,2	-51,8	-9,9
Realisationsförluster och utrangeringar	-5,3	-0,3	-5,0	-18,7	13,3
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter	0,0	0,0	0,0	-1,1	1,1
Övriga verksamhetskostnader	-22,4	-33,2	10,8	-22,0	-0,3
Summa	-1 268,8	-1 230,0	-38,8	-1 231,2	-37,6

Not 5 Avskrivningar

Belopp i mnkr	Bokslut	Budget	Avvik	Bokslut	Avvik
	2022	2022		2021 mot fg år	
Avskrivning immateriella tillgångar	-2,0	-2,5	0,5	-2,0	0,0
Avskrivning byggnader och anläggningar	-45,7	-47,7	2,0	-44,3	-1,4
Avskrivning maskiner och inventarier	-13,8	-12,0	-1,8	-12,6	-1,1
Nedskrivning/återföring	0,0	0,0	0,0	2,0	-2,0
Summa	-61,5	-62,2	0,8	-57,0	-4,5

Se även noterna 1 och 11-13.

Not 6 Skatteintäkter

Belopp i mnkr	Bokslut	Budget	Avvik	Bokslut	Avvik
	2022	2022		2021 mot fg år	
Preliminär kommunalskatt	864,2	863,8	0,3	836,8	27,3
Preliminär slutavräkning innevarande år	20,1	3,2	16,9	19,3	0,8
Slutavräkningsdifferens föregående år	5,4	0,0	5,4	2,8	2,6
Summa	889,6	867,1	22,6	858,9	30,7

Utfallet i noterna 6 och 7 är enligt SKR:s december-cirkulär och enligt RKR:s "yttrande med anledning av fel i kostnadsutjämningsen 2022". Efter bokslutets upprättande har SKR publicerat en ny skatteprognos (cirkulär 23:07) daterad februari 2023, som signalerar en förbättring i den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter med +1,5 miljoner kronor.

Not 7 Generella statsbidrag och utjämningsbidrag

Belopp i mnkr	Bokslut	Budget	Avvik	Bokslut	Avvik
	2022	2022		2021 mot fg år	
Inkomstutjämningsbidrag	77,7	77,4	0,3	53,3	24,4
Kostnadsutjämningsbidrag	68,3	68,1	0,3	67,8	0,5
Regleringsbidrag/-avgift	47,4	43,1	4,3	50,2	-2,8
Kommunal fastighetsavgift	34,0	33,4	0,6	32,4	1,6
Bidrag/avgift för LSS-utjämningsbidrag	0,6	1,4	-0,9	1,1	-0,6
Övriga bidrag i utjämningsystemet	0,0	0,0	0,0	1,2	-1,2
Övriga generella bidrag från staten	4,4	0,0	4,4	8,7	-4,3
därav: Skolmiljarden	2,9	0,0	2,9	2,6	0,2
inom vård och omsorg	1,1	0,0	1,1	6,0	-5,0
Summa	232,4	223,4	9,0	214,7	17,7

Not 8 Finansiella intäkter

Belopp i mnkr	Bokslut	Budget	Avvik	Bokslut	Avvik
	2022	2022		2021 mot fg år	
Utdelningar på aktier och andelar	0,0	0,1	-0,1	0,1	-0,1
Reavinst på försäljning av finansiella instrument	5,7	0,0	5,7	0,6	5,0
Orealiserad värdestegring på finansiella instrument	0,0	1,9	-1,9	10,9	-10,9
Ränteintäkter och övriga finansiella intäkter	1,3	0,1	1,1	0,3	1,0
Summa	7,0	2,1	4,9	11,9	-4,9

Not 9 Finansiella kostnader

Belopp i mnkr	Bokslut	Budget	Avvik	Bokslut	Avvik
	2022	2022		2021 mot fg år	
Räntekostnader på lån	-3,4	-3,0	-0,4	-0,6	-2,7
Finansiell kostnad på pensionsavsättningar	-3,9	-3,9	0,0	-2,2	-1,7
Kostnader från finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	-0,2	0,2
Förlust vid försäljning av finansiella instrument samt förvaltningskostnader	-0,6	-0,2	-0,4	-0,1	-0,4
Orealiserad värdeminskning av finansiella instrument	-16,1	0,0	-16,1	0,0	-16,1
Övriga finansiella kostnader	-0,1	-0,2	0,1	-0,1	0,0
Summa	-24,0	-7,2	-16,8	-3,3	-20,8
Genomsnittlig upplåningsränta	0,71%			0,17%	

Not 10 Extraordinära poster

Det finns inte några extraordinära intäkter och kostnader att redovisa.

Not 11 Jämförelsestörande poster

Belopp i mnkr	Bokslut	Budget	Avvik	Bokslut	Avvik
	2022	2022		2021	mot fg år
Netto VA-resultat och skuldförändring till VA-kollektivet	0,0	-1,2	1,2	0,0	0,0
Resultat från exploatering exkl. VA	-6,8	-3,2	-3,6	4,5	-11,3
Avveckling modulhus Södra Skyttorp och Södra Vitsippan, jämförelsestörande del	2,3	-2,0	4,3	-3,7	6,0
Avsättning för sanering, förskola Skogsängsgården, jämförelsestörande del	0,0	0,0	0,0	-3,1	3,1
Avsättning för sanering, sjö Uttran	-2,8	0,0	-2,8	0,0	-2,8
Nedskrivning/återföring byggnader och anläggningar	0,0	0,0	0,0	2,0	-2,0
Resultat från avyttring av anläggningstillgångar	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1
Summa	-7,2	-6,4	-0,8	-0,3	-6,9

Not 12 Immateriella anläggningstillgångar

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Förändring
Internt upparbetade immateriella anläggningstillgångar -	det finns inte några poster att redovisa.		
Förvärvade immateriella tillgångar			
Ingående anskaffningsvärde	17,3	15,3	2,0
Inköp	1,7	3,2	-1,5
Utrangeringar	-0,2	-1,4	1,2
Överföringar från övriga materiella anläggningar	0,2	0,2	0,0
Utgående anskaffningsvärde	18,9	17,3	1,6
Ingående ackumulerade avskrivningar	-10,8	-9,5	-1,3
Utrangeringar	0,0	0,7	-0,7
Årets avskrivningar	-2,0	-2,0	0,0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-12,8	-10,8	-1,9
Utgående redovisat värde	6,2	6,5	-0,3
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod, år	9	8	

Not 13 Mark, byggnader och tekniska anläggningar

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Förändring
Ingående anskaffningsvärde	1 641,6	1 603,9	37,7
Inköp	47,1	30,8	16,3
Utrangeringar	-11,0	-6,4	-4,6
Överföringar från övriga materiella anläggningar	15,3	4,1	11,2
Överföring från omsättningstillgångar	0,0	9,1	-9,1
Utgående anskaffningsvärde	1 693,0	1 641,6	51,4
Ingående ackumulerade avskrivningar	-668,8	-627,1	-41,7
Utrangeringar	8,8	2,7	6,1
Årets avskrivningar	-45,7	-44,3	-1,4
Utgående ackumulerade avskrivningar	-705,7	-668,8	-36,9
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-34,5	-36,5	2,0
Årets nedskrivningar / återföringar	0,0	2,0	-2,0
Varav: Förskola Skogsängsgården	0,0	-0,2	0,2
Kommunhus, Skyttorpsskolan och bibliotek Murgrönan	0,0	2,1	-2,1
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-34,5	-34,5	0,0
Utgående redovisat värde	952,8	938,3	14,5
Därav finansiell leasing	0,0	0,0	0,0
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod, år	37	37	

Med hjälp av årets nedskrivningsprövning gjordes marginella justeringar av tidigare nedskrivningar/återföringar.

Not 14 Maskiner och inventarier

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Förändring
Ingående anskaffningsvärde	136,8	118,1	18,7
Inköp	11,3	17,2	-5,9
Ny finansiell leasing	0,0	7,0	-7,0
Utrangeringar	-8,0	-5,5	-2,5
Överföringar	0,9	0,0	0,9
Utgående anskaffningsvärde	140,9	136,8	4,1
Ingående ackumulerade avskrivningar	-72,7	-63,3	-9,4
Utrangeringar	7,5	3,3	4,3
Årets avskrivningar	-11,9	-11,9	0,0
Årets avskrivningar, finansiell leasing	-1,9	-0,7	-1,2
Utgående ackumulerade avskrivningar	-78,9	-72,7	-6,2
Utgående redovisat värde	62,0	64,1	-2,1
Därav finansiell leasing	5,0	6,9	-1,9
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod, år	12	11	

Not 15 Övriga materiella anläggningstillgångar

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Förändring
Pågående investeringar			
Ingående anskaffningsvärde	238,5	104,5	134,0
Inköp	212,6	136,7	75,9
Internt från KS till förfogande till nämnder	4,2	0,0	4,2
Överföring till drift avseende tidigare års förstudier och planering Södra Hallsta	-2,5	0,1	-2,6
Utrangeringar	0,1	0,0	0,1
Överföringar till anläggningstillgångar	-20,6	-4,3	-16,2
Överföringar från omsättningstillgångar	0,0	1,5	-1,5
Utgående redovisat värde	432,3	238,5	193,8

Pågående investeringar avskrivs inte. De blir klara att nyttjas under 2023-2026, bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod är 30 år.

Not 16 Finansiella anläggningstillgångar

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Förändring
Aktier och andelar	0,1	0,1	0,0
Kommuninvest ekonomisk förening	16,5	14,8	1,7
Summa aktier och andelar kommunkoncernföretag mm	16,6	14,9	1,7
Bostadsrätter	28,6	28,6	0,0
Summa	45,2	43,5	1,7

Not 17 Bidrag till infrastruktur

Det finns inte några poster att redovisa.

Not 18 Förråd m.m.

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Förändring
Tomter för försäljning			
Rönninge Centrum	3,1	3,1	0,0
Södra Hallsta	14,7	15,3	-0,6
Summa	17,8	18,4	-0,6

Not 19 Fordringar

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Förändring
Kundfordringar	9,1	7,0	2,1
Statsbidragsfordringar och kostnadsersättningar	24,9	30,2	-5,2
Kommunalskattfordringar	45,2	19,3	25,9
Övriga kortfristiga fordringar	16,4	15,4	1,0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	30,4	21,8	8,7
Summa	126,0	93,5	32,5

Not 20 Kortfristiga placeringar

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Förändring
Aktier och andelar			
Anskaffningsvärde	137,0	131,9	5,1
Värdereglering	-0,6	15,5	-16,1
Summa	136,4	147,4	-11,0

Aktier och andelar är marknadsnoterade; de har värderats till verkligt värde genom att köpkurs per balansdagen har använts. Se även noter 8-9.

Not 21 Kassa och bank

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Förändring
Bank	143,3	171,0	-27,8

Not 22 Eget kapital

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Förändring
Ingående eget kapital exkl resultatutjämningsreserv	-772,5	-721,3	-51,3
Resultatutjämningsreserv *	-80,0	-80,0	0,0
Årets resultat	-26,2	-51,3	25,0
Summa utgående eget kapital	-878,7	-852,5	-26,2

* KF-beslut juni 2013 §25, april 2014 §10 och april 2021 §18.

Not 23 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Förändring
Ingående avsättning till pensioner inkl löneskatt	-146,1	-128,8	-17,3
Nyintjänad pension, varav förmånsbestämd ÅP & särskild avtalspension	-11,5	-8,1	-3,5
Årets utbetalningar	3,2	2,4	0,8
Ränte- och basbeloppsuppräknig	-2,9	-1,7	-1,2
Ändring av försäkringstekniska grunder	0,0	-6,0	6,0
Övrig post	-3,3	-0,5	-2,8
Förändring av löneskatt	-3,5	-3,4	-0,2
Summa avsatt till pensioner inkl löneskatt	-164,3	-146,1	-18,2
Antal visstidsförordnanden, politiker	2	2	0
Utrednings-/aktualiseringsgrad	97%	97%	

Överskottsfondens utveckling: inlösen av pensionsförpliktelser inom förmånsbestämd ålderspension gjordes hos KPA år 2013-2015 med 15,4 miljoner kronor avseende förmånsbestämda delen.

Överskottsmedel i försäkringen uppgick till 0 kronor per 2022-12-31.

Not 24 Andra avsättningar

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Förändring
Avsatt för återställning/nedmontering av modulhus Södra Vitsippan och Södra Skyttorp. Planeras vara slutförd 2023			
Redovisat värde vid årets början	-4,8	0,0	-4,8
Nya avsättningar	0,0	-4,8	4,8
Ianspråktaga avsättningar	4,7	0,0	4,7
Utgående avsättning	-0,1	-4,8	4,7
Avsatt för sanering/rivning av Skogsängsgården. Planeras vara utförd 2023			
Redovisat värde vid årets början	-6,0	0,0	-6,0
Nya avsättningar	-2,0	-6,0	4,0
Ianspråktaga avsättningar	0,0	0,0	0,0
Utgående avsättning	-8,0	-6,0	-2,0
Avsatt för sanering av sjön Uttran. Planeras vara utförd 2023			
Redovisat värde vid årets början	0,0	0,0	0,0
Nya avsättningar	-2,8	0,0	-2,8
Ianspråktaga avsättningar	0,0	0,0	0,0
Utgående avsättning	-2,8	0,0	-2,8
Summa	-10,9	-10,8	-0,1

Nedmontering och återställning efter modulhus Södra Vitsippan och Södra Skyttorp var huvudsakligen klara under 2022.

Rivning av Skogsängsgården uppskattas kosta 8,0 miljoner kronor.

Sanering av sjön Uttran ingår i Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram som beslutades av regeringen 2022. Sjösaneringen uppskattas kosta 2,8 miljoner kronor.

Inom kommungränsen finns det nedlagda deponier, som inte bedöms kräva efterbehandling, och därmed görs det inte avsättningar för deponi. Däremot har kommunen ett borgensåtagande utanför balansräkningen mot sitt delägda företag SRV som i sin tur har återvinningscentral inom kommungränsen och deponianläggningar.

Not 25 Långfristiga skulder

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Förändring
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	-578,4	-403,4	-175,0
Långfristig leasingsskuld	-5,0	-6,9	1,9
Förutbetalda intäkter för pågående investeringar	-1,7	-0,6	-1,1
Förutbetalda intäkter anläggnings-/anslutningsavgifter	-84,3	-82,5	-1,7
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	-22,6	-21,2	-1,4
Skulder till VA-kollektivet	0,0	-2,3	2,3
Summa Långfristiga skulder	-691,9	-516,8	-175,1
Uppgifter om lång- och kortfristig upplåning			
Genomsnittlig kapitalbindningstid	0,8 år	1,1 år	
Genomsnittlig ränta	0,71%	0,17%	
Kapitalförfall andel av lån			
Obundna banklån	57%	57%	0,0
0-12 månader	0,0%	0,4%	0,0
1-2 år	30%	0%	0,3
3-5 år	13%	43%	-0,3

Förutbetalda anläggningsavgifter periodiseras på det antal år vilket är lika med den vägda genomsnittliga nyttjandeperioden för VA-anläggningen, 55 år i snitt.

Förutbetalda offentliga investeringsbidrag periodiseras på det antal år vilket är lika med nyttjandeperioden för den tillgång som bidraget avser, 17 år i snitt.

Not 26 Kortfristiga skulder

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Förändring
Kortfristiga skulder till banker och kreditinstitut	0,0	-1,5	1,5
Leverantörsskulder	-33,5	-62,1	28,5
Personalens skatter, avgifter och avdrag	-21,2	-20,7	-0,5
Retroaktiva löner och OB-ersättning	-6,1	-10,7	4,6
Semester- och övertidsskuld	-41,2	-41,4	0,2
Kommunalskatteskulder	0,0	-9,2	9,2
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-73,7	-48,9	-24,8
Övriga kortfristiga skulder	-0,4	-0,4	0,0
Summa	-176,1	-194,9	18,8

Not 27 Panter och därmed jämförliga säkerheter

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Förändring
Borgen o förpliktelser gentemot delägda företag	-81,5	-61,5	-20,0
Kommunalt borgens- o förlustansvar, egna hem	0,0	0,0	0,0
Förpliktelser mot kontrakterade entreprenörer	-46,6	-46,9	0,3
Inhyrda lokaler/fastigheter	-156,2	-181,8	25,6
Övriga förpliktelser	-14,6	-20,1	5,4
Summa	-298,9	-310,2	11,3

Uppllysning angående Kommuninvest:

Salems kommun ingick i september 2010 en solidarisk borgen som för egen skuld och för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och landsting/regioner som per 2022-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Salems kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2022-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 540 miljarder kronor och totala tillgångar till 537 miljarder kronor. Salems kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 795,9 miljoner kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 781,6 miljoner kronor.

Not 28 Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Förändring
Ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998			
Ingående ansvarsförbindelse inkl löneskatt	-232,8	-239,1	6,3
Årets utbetalningar	12,1	12,2	-0,1
Ränte- och basbeloppsuppräknig	-5,1	-3,2	-1,9
Ändringar av försäkringstekniska grunder	0,0	-3,9	3,9
Nyintjänad pension och övrig post	1,3	0,0	1,3
Förändring av löneskatt	2,0	1,2	0,8
Utgående ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inkl löneskatt	-222,5	-232,8	10,3
Övriga upplysningar avseende pensioner			
Antal förtroendevalda med rätt till visstidspension enligt PBF	2		

Not 29 Övriga ansvarsförbindelser

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Förändring
Privata medel	0,0	0,0	0,0
Summa övriga ansvarsförbindelser	0,0	0,0	0,0

Not 30 Leasing

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Förändring
Finansiella leasingavtal, maskiner och inventarier			
Totala minimileaseavgifter	-5,1	-7,0	1,9
Framtida finansiella kostnader	0,1	0,1	-0,1
Nuvärde minimileaseavgifter	-5,0	-6,9	1,9
Därav förfall inom 1 år	-1,9	-1,9	0,0
Därav förfall inom 1-5 år	-3,1	-5,0	1,9
Därav förfall senare än 5 år	0,0	0,0	0,0
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal uthyrning			
Framtida minimileaseavgifter förfaller enligt följande:	-6,7	-14,6	7,8
Utbetalning inom 1 år	-5,7	-11,4	5,7
Utbetalning senare än ett år, men inom 5 år	-1,0	-3,2	2,2
Utbetalning senare än 5 år	0,0	0,0	0,0

Finansiella leasingavtal, fastigheter

Kommunen har påbörjat ett utredningsarbete tillsammans med konsultföretaget Leaseright AB för att kartlägga alla avtal för fast egendom som tillhör finansiell leasing. Arbetet kommer att fortsätta även under år 2023, och ambitionen är att resultatet av arbetet ska säkerställas och redovisas i ekonomiska sammanställningar under år 2023.

Utifrån den preliminära utredningen har det hittills hittats fyra objekt som skulle kunna klassificeras som finansiell leasing. Denna omklassificering skulle innebära en ökning av kommunens tillgångar och skulder med cirka 150 miljoner kronor och en positiv påverkan på årets resultat med cirka 0,5 miljoner kronor.

I år redovisas dessa fyra objekt i not 27, se rad *Inhyrda lokaler/fastigheter*.

Noter 31-33 till kassaflödesanalys

Belopp i tkr	Not	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Förändring
Not 31 Justering för ej likviditetspåverkande poster				
Avskrivningar		61,5	59,0	2,5
Nedskrivningar/Återföringar		0,0	-2,0	2,0
Utrangeringar		5,3	6,6	-1,3
Gjorda avsättningar	23-24	26,2	30,5	-4,3
Övriga ej likviditetspåverkande poster		-3,5	-10,7	10,7
Summa		89,5	83,4	9,6
Not 32 Övriga likviditetspåverkande poster som tillhör den löpande verksamheten				
Utbetalning av avsättningar för pensioner		-3,2	-2,4	-0,8
Summa		-3,2	-2,4	-0,8
Not 33 Poster som redovisas i annan sektion				
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar		0,1	0,0	0,1
Summa		0,1	0,0	0,1

Not 34 Upprättade särredovisningar

Särredovisning för VA-verksamhet har upprättats under räkenskapsåret i enlighet med Lag om allmänna vattentjänst. VA-redovisningen består av resultaträkning, balansräkning och noter. Dessa finns tillgängliga som bilaga till årsredovisningen.

Not 35 Upplysning om kostnader för räkenskapsrevision

Belopp i tkr	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Förändring
Kostnader för räkenskapsrevision			
Sakkunnigt biträde	90,0	90,0	0,0
Förtroendevalda revisorer	0,0	0,0	0,0
Total kostnad för räkenskapsrevision	90,0	90,0	0,0
Kostnad för övrig revision			
Sakkunnigt biträde	425,0	470,0	-45,0
Förtroendevalda revisorer	265,0	179,0	86,0
Total kostnad för övrig revision	690,0	649,0	41,0
Total kostnad för revision	780,0	739,0	41,0

Driftredovisning

Belopp i mnkr	2022					2021		
	Bokslut		Netto	* Budget	Budget- avvikelse	Bokslut		
	Intäkter	Kostnader		Netto		Intäkter	Kostnader	Netto
Nämnd								
Kommunstyrelsens förvaltning	5,1	-79,6	-74,5	-76,4	1,9	3,9	-76,3	-72,4
Miljö- och samhällsbyggnad	40,3	-122,1	-81,8	-75,1	-6,7	39,6	-107,5	-68,0
Markinköp och - försäljning	0,0	0,0	0,0	-0,2	0,2	14,0	-4,6	9,4
VA-verksamhet	28,0	-29,1	-1,1	-1,2	0,1	28,1	-28,5	-0,4
Bygg- och miljönämnd	3,5	-7,5	-4,0	-4,1	0,0	3,2	-7,5	-4,3
Kultur- och fritidsnämnd	1,4	-16,9	-15,5	-15,7	0,2	1,2	-15,7	-14,5
Barn- och utbildningsnämnd	375,1	-890,2	-515,1	-497,7	-17,4	380,6	-861,2	-480,6
Socialnämnd	210,5	-521,5	-311,0	-316,9	6,0	196,7	-496,0	-299,2
Revisornämnd	0,0	-0,8	-0,8	-0,7	-0,1	0,0	-0,7	-0,7
Överförmyndarnämnd	0,0	-1,5	-1,5	-1,8	0,3	0,0	-1,5	-1,5
Nämndernas nettokostnader	663,9	-1 669,2	-1 005,4	-989,8	-15,6	667,3	-1 599,5	-932,2
Avdrag för de poster inom nämnder som inte är hänförliga till verksamhetens intäkter och kostnader								
Interna poster inom nämnder	-424,5	425,5	1,0	0,0	1,0	-420,8	421,8	1,0
Övrigt: avskrivningar, finansiella poster och generella bidrag	0,0	2,8	2,8	6,6	-3,8	0,0	-2,2	-2,2
Tillägg av verksamhetens intäkter och kostnader som finns inom finanssenheten								
Personalkostnader: sociala avgifter, pensionsavsättningar, upplupna löner och semesterlöner	0,0	-4,1	-4,1	-6,1	2,1	0,0	-11,1	-11,1
Pensionsutbetalningar	0,0	-19,1	-19,1	-18,6	-0,5	0,0	-18,4	-18,4
Övrigt: kostnadsersättningar från staten, utrangeringar, avsättningar för sanering mm	12,1	-4,7	7,4	7,0	0,4	10,6	-21,8	-11,2
Summa Finanssenhet	12,1	-27,9	-15,8	-17,8	2,0	10,6	-51,3	-40,7
Verksamhetens intäkter och kostnader (exklusive avskrivningar) enligt resultaträkning	251,5	-1 268,8	-1 017,3	-1 000,9	-16,4	257,1	-1 231,2	-974,0

* För budget för år 2022 finns det fullmäktiges beslut, som är specificerade under resultaträkningen.

Kommunstyrelsens förvaltning har en positiv avvikelse mot budget på 1,9 miljoner kronor. Avvikelsen återfinns inom posten Kommunstyrelsens medel till förfogande. I budget fanns 8,6 miljoner kronor och 6,6 miljoner kronor användes för bland annat programhandlingar för Säby sim- och sporthall, destruering och bortforsling av konstgräs, medel för barn i behov av särskilt stöd och bidrag till föreningar.

Kommunstyrelsen exklusive medel till förfogande har ett årsresultat som ligger i nivå med årets budget. Jämfört med föregående år har nettokostnaderna ökat med 2,1 miljoner kronor (2,9%), vilket till största delen avser de medel som funnits inom kommunstyrelsens medel till förfogande.

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen har en negativ avvikelse om 6,7 miljoner kronor mot årets budget. Avvikelsen består till en del av driftkostnader i exploateringsprojekt (3,5 miljoner kronor) och avvikelser inom fastighet (2,1 miljoner kronor) och inom gata (1,1 miljoner kronor).

Avseende driftkostnaderna inom exploateringsprojekten beror avvikelsen på att endast ett projekt haft budgeterade driftkostnader under år 2022. Inom KS till förfogande fanns medel avsatta för driftkostnader inom exploateringsverksamheten, men förvaltningen har inte äskat dessa medel.

Avvikelsen avseende fastigheterna beror på höga kostnader för skadegörelse och felanmälan under andra halvåret beroende på eftersatt underhåll. Förvaltningen hade svårt att prioritera om när flera projekt kom sent under året.

Avvikelsen avseende gata hänförs till höga kostnader för snöröjning och halkbekämpning under året.

Jämfört mot föregående år har nettokostnaderna ökat med 13,9 miljoner kronor (20,4%). Största ökningarna återfinns hos fastighet och hos plan- och exploateringsverksamheten. Inom båda verksamheterna avser det ökade kostnader för konsulter.

Bygg- och miljönämnden

Kultur- och fritidsnämnden har redovisat en positiv budgetavvikelse med 0,2 miljoner kronor. Avvikelsen beror på att det funnits vakanser under delar av året. Det har även varit problem att fylla vakanser då efterfrågan på fritidsledare varit stor bland Södertörnskommunerna.

Barn- och utbildningsnämnden har en negativ budgetavvikelse om 17,4 miljoner kronor. Vid en jämförelse med föregående år har nettokostnaderna ökat med 34,6 miljoner (7,2%). Största ökningen återfinns inom volymer grundskola, särskola, volymer gymnasium samt Rönninge gymnasium.

Budgetavvikelserna avseende år 2022 består av både positiva och negativa delar. Största positiva avvikelserna återfinns inom vuxenutbildning (3,5 miljoner kronor) och förskoleverksamheten (1,9 miljoner kronor). Största negativa återfinns inom grundskola (-6,0 miljoner kronor), Särskola (-3,8 miljoner kronor), gymnasiet (12,8 miljoner kronor). De områden med väsentliga avvikelser beskrivs nedan:

Förskola och pedagogisk omsorg (+1,9 miljoner kronor)

För de kommunala förskolorna blev årets överskott 1,9 miljoner kronor. Den största avvikelsen avser färre inskrivna barn än vad befolkningsprognoser och nyttjandegrader antog vid budgeteringstillfället, vilket ledde till lägre utbetalda barnpengar både till förskolor i egen regi och externt köpta platser.

Grundskola (-6,0 miljoner kronor)

Grundskolorna i egen regi visar totalt sett en negativ budgetavvikelse med 4,6 miljoner kronor. Det är två av fyra skolor som har negativa avvikelser och två skolor med positiv avvikelse.

Det som skapat negativa avvikelser för dessa två skolor är att kostnaderna för elever i behov av särskilt stöd varit högre än vad som förväntats, där en åtgärd är att det behövs elevassistenter. En skola fick 12 färre elever i förskoleklass jämfört med förväntat 28 elever. Detta innebär att skolan får svårigheter att klara ekonomin, då skolpengen inte täcker kostnaderna för klassen.

Jämfört med den prognos som lämnades per juli har årsutfallet blivit sämre. Detta beror bland annat på att ena skolan fick färre elever som innebär att det finns flera klasser med få elever.

Det har varit fler barn i verksamheten än vad befolkningsprognosen visade vid budgeteringstillfället samtidigt som även fler barn valde platser i andra kommuner.

Under året fick nämnden ett tillskott för att förstärka arbetet kring barn med särskilt behov/psykisk ohälsa. Ett arbete som genomförts i samarbete med socialförvaltningen.

Gymnasiet (-12,8 miljoner kronor)

Kommunens gymnasium har haft färre elever än förväntat, vilket har en stor påverkan på verksamheten. Skolan är även detta år inne i en omstrukturering av sitt programutbud som gör att det har varit uppstart av nya program samtidigt som det avslutas andra program. Detta har inneburit stora svårigheter att lägga effektiva schema både avseende lokaler och personal. Kommunens egna gymnasium har en avvikelse på -6,1 miljoner kronor mot årets budget.

I befolkningsprognosen som låg till grund för budgeten var det färre elever än vad som har funnits i åldersklasserna. Detta innebär att kommunen haft fler ungdomar att betala gymnasieplats för än vad som planerats. För de elever som går i andra kommuners skolor har kostnaderna blivit högre än förväntat i och med att det är svårt att beräkna vilket program ungdomarna väljer och hur många som behöver ett ytterligare år på gymnasiet för att de byter program eller för att de behöver ett extra år för att klara programmet. Den totala avvikelsen för volymerna inom gymnasieskolan var -6,5 miljoner kronor.

Särskolan (-3,8 miljoner kronor)

Det har varit fler elever i särskolan än planerat och kostnaderna har varit 2,4 miljoner kronor högre än planerat.

Kommunens egna särskoleverksamhet visar en avvikelse på -1,4 miljoner kronor. Avvikelsen beror på högre kostnader för personal.

Socialnämnden redovisar en positiv avvikelse om 6 miljoner kronor. Inom nämnden återfinns verksamheter med både positiva och negativa avvikelser. Avvikelserna hänförs till minskade kostnader för ekonomiskt bistånd (+3,7 miljoner kronor), erhållna intäkter från Migrationsverket för tomhyror (1,9 miljoner kronor) och färre placeringar på HVB än planerat.

Största positiva avvikelserna finns inom verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg. Det är minskade kostnader för ekonomiskt bistånd, erhållna intäkter från Migrationsverket för tomhyror samt färre placeringar på HVB än budgeterat. (Totalt 7,0 miljoner kronor)

Arbetsmarknadsenheten har haft vakanshållning av tjänster då gruppverksamhet inte kunde bedrivas under delar av året. För att effektivisera verksamheten har de arbetat med samordning av insatser

och utvecklingsarbete över enhetsgränserna (Totalt 4,2 miljoner kronor).

Nämnden har även haft medel för robotisering, men dessa har inte kunnat utnyttjas eftersom den processen var beroende av e-tjänsteplattformens införande som kom sent under år 2022.

De största negativa avvikelserna finns inom äldreomsorgen. Det har varit ökade volymer inom både hemtjänst och särskilt boende. Ansökningarna för hemtjänst har ökat med 14% jämfört med år 2021. Även för särskilt boende har ansökningarna ökat. I och med ökningen av antalet beviljade beslut om särskilt boende har kommunens boenden kunnat minska på antalet tomma platser. Kommunens egna utförare har påverkats av Folkhälsomyndighetens och Region Stockholms rekommendationer för covid-19, vilket har inneburit ökade kostnader för övertid, mertid och inhyrd personal. Det har också inneburit kostnader för skyddsutrustning. Inom hemtjänsten har verksamheten haft stora problem med att rekrytera semestervikarier, då dessa skulle vara vaccinerade mot covid-19. Hemtjänsten var därför tvungna att anlita inhyrda konsulter för att klara bemanningen. Äldreboendena har haft både tomma permanenta platser och outnyttjade korttidsplatser, vilket inneburit lägre intäkter till boendena än planerat. För att åtgärda detta har beslut fattats att minska antalet korttidsplatser och öka antalet permanentplatser.

Överförmyndarnämnden har en positiv avvikelse mot årets budget med 0,3 miljoner kronor. Verksamheten har haft lägre kostnader som beror på att antalet ärenden hos Södertörns överförmyndarnämnd har varit lägre än vad Salems kommun antagit.

Investeringsredovisning

Belopp i mnkr	Årets investeringar			Nettoutgifter sedan projektstart			Startår	Slutår
	Utfall 2022	*Budget 2022	Avvik	Ack utfall t.o.m. 2022	Beslutad total utgift t.o.m. 2022	Avvik		
Kommunstyrelsens förvaltning	-6,9	-15,0	8,1					
Varav:								
KS till förfogande: Digitalisering	-1,2	-5,1	3,9	-1,2	-5,1	3,9	2022	2023
KS till förfogande: Dränering Salarp	-3,0	-3,0	0,0	-3,0	-3,0	0,0	2022	2023
Miljö- och samhällsbyggnad (inklusive gatuinvesteringar inom exploateringsområden)								
Inkomster	6,2	6,1	0,1					
Utgifter	-255,6	-296,3	40,8					
Nettoutgifter	-249,4	-290,2	40,8					
Varav:								
Fågelsången: ny skola och idrottshall	-176,0	-184,5	8,5	-385,2	-393,7	8,5	2017	2024
K-huset, köp och ombyggnad	-13,4	-30,0	16,6	-13,4	-30,0	16,6	2022	2023
Säby sim- och sporthall, renovering	0,0	-5,8	5,8	0,0	-5,8	5,8	2023	2025
Större fastighetsreparationer (pott)	-5,7	-5,6	0,0	-5,7	-5,6	0,0	2022	2022
Fastighetsstrategi - Timmermansgården	-15,9	-19,0	3,1	-15,9	-19,0	3,1	2022	2023
Fastighetsstrategi - Energisparåtgärder	-4,6	-5,0	0,4	-4,6	-5,0	0,4	2022	2023
Fastighetsstrategi - OVK-åtgärder	-5,3	-5,0	-0,3	-5,3	-5,0	-0,3	2022	2023
Ny hemkunskapssal Nytorpsskolan	-3,1	-4,2	1,1	-3,1	-4,2	1,1	2022	2023
Gatubeläggning, större reparationer	-3,1	-3,0	-0,1	-3,1	-3,0	-0,1	2022	2022
Gatubeläggning Prästbodavägen	-3,0	-3,0	0,0	-3,0	-3,0	0,0	2022	2022
Garnudden, anläggning av gator	0,0	-4,4	4,4	0,6	-3,8	4,4	2021	2024
VA-verksamhet (inklusive VA-investeringar inom exploateringsområden)								
Inkomster	4,5	3,2	1,4					
Utgifter	-5,7	-18,8	13,0					
Nettoutgifter	-1,2	-15,6	14,4					
Varav: Garnudden, anläggning av VA	0,0	-11,3	11,3	0,0	-11,3	11,3	2023	2024
Bygg- och miljönämnd								
Inkomster	1,2	0,0	1,2					
Utgifter	-0,9	0,0	-0,9					
Nettoutgifter	0,3	0,0	0,3					
Kultur- och fritidsnämnd	-0,6	-0,6	0,0					
Barn- och utbildningsnämnd	-3,2	-4,8	1,6					
Socialnämnd	-1,4	-3,8	2,4					
Investeringsinkomster	11,9	9,3	2,6					
Investeringsutgifter	-274,3	-339,2	64,9					
Varav: Finansiell leasing	0,0	0,0	0,0					
Inköp	-272,6	-339,2	66,6					
Kostnadsföring av förstudier tillgångsförda i tidigare år	2,5	0,0	2,5					
Interna poster	-4,2	0,0	-4,2					
Nettoutgifter	-262,4	-329,9	67,5					

* Investeringsbudget 2022 inkluderar beslutade i kommunfullmäktige överföringar från år 2021 samt tillägg under året:

Belopp i mnkr	Budget 2022
KF-beslutad investeringsbudget 2022 (KF november 2021)	-119,9
varav: Investeringar exkl exploateringar	-122,3
Exploateringsinvesteringar VA	1,1
Exploateringsinvesteringar Gata	1,3
KF-beslutade överföringar från år 2021 (§7 KF april 2022)	-196,0
varav: KOMMUNSTYRELSENS FÖRVALTNING	-4,5
MILJÖ- OCH SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNING	-189,1
BARN -OCH UTBILDNINGSNÄMND	-0,2
SOCIALNÄMND	-2,2
KF-beslutade tillägg under 2022 (§9 KF april 2022)	-14,0
varav: MILJÖ- OCH SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNING, K-huset	-14,0
Summa Investeringsbudget för år 2022	-329,9

Investeringarna på samtliga nämnder/förvaltningar förutom hos miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen är främst inventarier.

Största avvikelserna avser ombyggnation av K-huset (+16,6 miljoner kronor) som beror på att verksamheten i år har projekterat bygghandlingar, bygglovshandlingar och förfrågningsunderlag. Byggnationen är planerad att ske under år 2023.

Garnuddens investering i VA och gata (+11,4 och +4,4 miljoner kronor) beror på att arbetet har ändrad tidsplan då detaljplanen går upp för beslut under 2023 och då kan gatu- och va-investeringarna inte genomföras förrän detaljplanen vunnit laga kraft.

Projektet Fågelsången har en positiv avvikelse (+8,5 miljoner kronor) som beror på att utfallet för ändrings- och tilläggsarbeten har varit lägre än befarat.

Säby sim- och sporthall (+5,8 miljoner kronor) har under året haft utredningsarbete och dessa finansieras via driftbudgeten och därav har inga medel använts under år 2022.

Upplysningar om drift- och investeringsredovisningens uppbyggnad

Se även *Redovisningsprinciper i drift- och investeringsredovisningen* i not 1.

Allmänt

Den ekonomiska styrningen sker bl.a. genom att fullmäktige i budget anvisar resurser till kommunstyrelsen och nämnderna för verksamhet och investeringar. Fullmäktiges budget utgör därmed en gräns för omfattningen av verksamheten och investeringarna.

Ekonomisk plan och budget beslutas av fullmäktige inför varje verksamhetsår. Nämnderna och kommunstyrelsen upprättar därefter specificerade detaljbudgetar för sina ansvarsområden för beslut i nämnderna.

Driftbudget

Fullmäktige tilldelar nämnderna nettoanslag för att bedriva de verksamheter som nämnderna ansvarar för. Det innebär att anslagen ska täcka de kostnader som återstår när intäkter i form av taxor, avgifter och bidrag inte täcker verksamhetens kostnader fullt ut. Nettoanslagen binds av fullmäktige på nämndsnivå. Omdisponering av anslag mellan nämnder samt tilläggsanslag kan beslutas av fullmäktige under året.

Nämnderna fördelar fullmäktiges nettoanslag i sin internbudget. Det sker brutto uppdelat på intäkter och kostnader samt på de delverksamheter och organisatoriska enheter som respektive nämnd bestämmer. Omdisponering av dessa anslag under året får ske genom nämndbeslut, så länge de ej påverkar fullmäktiges nettoanslag.

Ekonomi för den löpande verksamheten har en treårig planeringshorisont, där det första året utgör budgetåret och de därefter följande två åren utgör planeringsår.

Investeringsbudget

Fullmäktige tilldelar nämnderna anslag som binds på varje enskilt investeringsprojekt. Fullmäktige tilldelar också nämnderna ramanslag för vissa investeringstyper, t.ex. inventarier samt för komponentbyten. Dessa ramar fördelar respektive nämnd i sin internbudget efter behov.

Investeringarna har en treårig planeringshorisont, där det första året utgör budgetåret och de två därefter följande åren utgör planeringsår. Den beslutade totalutgiften för investeringsprojekt, vars planerade genomförandetid omfattar flera år, fördelas på anslag för budgetåret och respektive planeringsår.

Positiva och negativa budgetavvikelser i ett pågående investeringsprojekt beslutas av fullmäktige att överföras till kommande års investeringsbudget, så länge projektet pågår. Ej förbrukade investeringsmedel som ingår i ramanslag överförs normalt inte som tilläggsanslag i nästa års budget.

VA-verksamhet

Den löpande VA-verksamheten finansieras med egna brukningsavgifter. VA-verksamhetens investeringar finansieras med VA-anslutningsavgifter. VA:s drift- och investeringsbudget regleras och beslutas av fullmäktige.

Bilagor

Ekonomiska sammanställningar för VA-verksamhet

Resultaträkning, VA-verksamhet

Belopp i tkr	Not	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse mot budget	Bokslut 2021	Avvikelse mot fg år
Verksamhetens intäkter	1	27 961	27 481	480	28 060	-100
Verksamhetens kostnader	2	-22 295	-22 100	-195	-21 987	-308
Avskrivningar	3	-6 810	-6 600	-210	-6 493	-317
Verksamhetens nettokostnader		-1 144	-1 219	75	-419	-725
Finansiella intäkter		17	0	17	18	-2
Finansiella kostnader		0	0	0	-3	3
Resultat efter finansiella poster		-1 128	-1 219	91	-404	-724
Årets resultat		-1 128	-1 219	91	-404	-724

Balansräkning, VA-verksamhet

Belopp i mnkr	Not	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Förändring
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Immateriella anläggningstillgångar	4	734	856	-122
Materiella anläggningstillgångar				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	5	217 953	218 957	-1 004
Pågående byggnadsarbeten	6	389	466	-77
Maskiner och inventarier	7	1 774	2 189	-416
Finansiella anläggningstillgångar		0	0	0
Summa anläggningstillgångar		220 850	222 469	-1 618
Omsättningstillgångar				
Kundfordringar		5 435	3 467	1 968
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	8	1 981	1 475	506
Summa omsättningstillgångar		7 417	4 942	2 475
SUMMA TILLGÅNGAR		228 267	227 411	856
KOMMUNENS SKULD TILL VA-KOLLEKTIVET OCH ÖVRIGA SKULDER				
Kommunens skuld till VA-kollektivet				
Ingående skuld		-2 304	-2 708	404
Årets förändring av skuld		1 128	404	724
Kommunens utgående skuld till VA-kollektivet		-1 177	-2 304	1 128
Övriga skulder				
Pågående VA-anslutningsavgifter	9	-1 097	0	-1 097
Förutbetalda VA-anslutningsavgifter	10	-84 264	-82 514	-1 750
Upplupna kostnader		-988	-376	-612
Övriga skulder		-140 741	-142 216	1 475
Summa övriga skulder		-227 090	-225 106	-1 984
SUMMA SKULDER		-228 267	-227 411	-856

Noter till resultaträkning, VA-verksamhet

Belopp i tkr	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse mot	Bokslut 2021	Avvikelse mot fq år
Not 1 Verksamhetens intäkter					
Brukningavgifter	24 185	23 700	485	24 532	-347
Årets periodiserade anslutningsavgifter	1 698	1 741	-43	1 662	35
Interna VA-avgifter (kommunens fastigheter)	2 068	2 015	53	1 862	206
Övriga intäkter	10	25	-15	4	6
Summa intäkter	27 961	27 481	480	28 060	-100
Not 2 Verksamhetens kostnader					
Anläggnings- och underhållsmaterial	-1 175	-580	-595	-864	-312
Inköp av vatten från Stockholm Vatten AB	-3 260	-3 519	259	-3 340	80
Köp av huvudverksamhet (vattenrening mm)	-7 464	-6 738	-726	-7 053	-411
Kostnader för arbetskraft (1)	-5 519	-5 698	179	-5 580	61
Internränta (2)	-998	-350	-648	-246	-752
Övriga kostnader (3)	-3 879	-5 215	1 336	-4 905	1 026
Summa kostnader	-22 295	-22 100	-195	-21 987	-308
Not 3 Avskrivningar					
Avskrivningar immateriella anläggningstillgångar	-122	0	-122	-112	-10
Avskrivningar fastigheter	-6 276	-6 600	324	-6 190	-85
Avskrivningar inventarier	-412	0	-412	-190	-222
Summa avskrivningar	-6 810	-6 600	-210	-6 493	-317

Anläggningstillgångar skrivs av linjärt över den förväntade nyttjandeperioden.

Följande nyttjandetider tillämpas	Avskrivningstid, år
Immateriella anläggningstillgångar, VA-ledningsrätter	3-70
Vatten och avloppsledning	50-70
Avloppspumpstationer, tryckstegring	10-25
Fordon, maskiner och övriga inventarier	3-15

Noter till balansräkning, VA-verksamhet

Belopp i mnkr	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Förändring
Not 4 Immateriella anläggningstillgångar			
Ingående anskaffningsvärde	1 358	688	670
Årets investeringar och överföringar	0	670	-670
Utgående anskaffningsvärde	1 358	1 358	0
Ingående ackumulerade avskrivningar	-502	-390	-112
Årets avskrivningar	-122	-112	-10
Utgående ackumulerade avskrivningar	-624	-502	-122
Redovisat värde vid årets slut	734	856	-122
Not 5 Mark, byggnader och tekniska anläggningar			
Ingående anskaffningsvärde	300 730	293 732	6 998
Årets investeringar och överföringar	5 298	6 998	-1 700
Utrangering	-71	0	-71
Utgående anskaffningsvärde	305 956	300 730	5 226
Ingående ackumulerade avskrivningar	-81 773	-75 582	-6 190
Årets avskrivningar	-6 276	-6 190	-85
Utrangering	45		
Utgående ackumulerade avskrivningar	-88 003	-81 773	-6 231
Redovisat värde vid årets slut	217 953	218 957	-1 004
Not 6 Pågående byggnadsarbeten			
Ingående anskaffningsvärde	466	4 547	-4 081
Årets investeringar och överföringar	-77	-4 081	4 004
Summa	389	466	-77
Not 7 Maskiner och inventarier			
Ingående anskaffningsvärde	3 986	2 627	1 359
Årets investeringar och överföringar	0	1 373	-1 373
Utrangeringar	-8	-13	5
Utgående anskaffningsvärde	3 978	3 986	-8
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 797	-1 620	-177
Årets avskrivningar	-412	-190	-222
Utrangeringar	5	13	-8
Utgående ackumulerade avskrivningar	-2 204	-1 797	-407
Redovisat värde vid årets slut	1 774	2 189	-416

Belopp i mkr	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Förändring
Not 8 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Förutbetald kostnad SYVAB	1 828	1 475	353
Övriga förutbetalda kostnader	154	0	154
Summa	1 981	1 475	506
Not 9 Pågående VA-anslutningsavgifter			
Ingående värde	0	-460	460
Årets pågående VA-anslutningsavgifter	-1 097	460	-1 558
Utgående värde	-1 097	0	-1 097
Not 10 Förutbetalda VA-anslutningsavgifter			
Ingående värde	-82 514	-82 323	-191
Årets periodiserade anslutningsavgifter	1 698	1 662	35
Årets förutbetalda VA-anslutningsavgifter	-3 447	-1 854	-1 594
Utgående värde	-84 264	-82 514	-1 750

Exploateringsredovisning

Belopp i mnkr		2022			Ackumulerat sedan projektstart			Slutår
		Utfall	Budget	Avvikelse	Ack utfall t.o.m. 2022	Beslutad total ram	Avvikelse	
Exploateringsområde	Summa	-9,3	-5,2	-4,0	-209,6	-51,8	-157,8	
	Inkomster	7,0	11,5	-4,5	79,0	564,8	-485,8	
	Utgifter	-16,3	-16,7	0,4	-288,6	-616,6	328,0	
Rönninge Centrum	Summa	-0,4	0,1	-0,5	-26,1	-24,7	-1,4	2023
	Inkomster	0,5	0,1	0,4	33,5	33,0	0,4	
	Utgifter	-0,8	0,0	-0,8	-59,6	-57,8	-1,8	
Solliden	Summa	-0,1	4,1	-4,2	-36,1	-25,2	-10,9	2025
	Inkomster	0,3	4,1	-3,8	8,7	19,7	-10,9	
	Utgifter	-0,5	0,0	-0,5	-44,8	-44,8	0,0	
Heliodal	Summa	0,5	3,6	-3,1	-43,3	-26,7	-16,6	2025
	Inkomster	0,5	0,0	0,5	11,0	26,4	-15,4	
	Utgifter	0,0	3,6	-3,6	-54,3	-53,1	-1,2	
Karlskronaviken	Summa	-3,3	5,1	-8,4	-60,7	-37,6	-23,1	2026
	Inkomster	4,4	5,1	-0,7	23,6	44,4	-20,8	
	Utgifter	-7,7	0,0	-7,7	-84,3	-82,0	-2,3	
Södra Ekdalen	Summa	-0,4	-1,9	1,5	-0,7	-12,9	12,2	efter 2026
	Inkomster	0,6	0,0	0,6	0,6	16,9	-16,3	
	Utgifter	-1,0	-1,9	0,9	-1,3	-29,8	28,5	
Rönninge Kungsgård	Summa	-1,0	-1,5	0,5	-3,5	-48,0	44,5	efter 2026
	Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0	15,7	-15,7	
	Utgifter	-1,0	-1,5	0,5	-3,5	-63,7	60,2	
Södra Hallsta	Summa	-1,8	-10,3	8,5	-22,8	23,4	-46,2	efter 2026
	Inkomster	0,8	0,0	0,8	1,6	129,5	-127,9	
	Utgifter	-2,5	-10,3	7,8	-24,4	-106,1	81,7	
Salems stadskärna	Summa	-2,7	-4,4	1,6	-16,4	99,9	-116,3	efter 2026
	Inkomster	0,0	2,2	-2,2	0,0	279,2	-279,2	
	Utgifter	-2,7	-6,6	3,8	-16,4	-179,3	162,9	

Exploateringsredovisningen består av:

- kostnader och intäkter avseende förstudier och planering
- investeringsinkomster och -utgifter för projektering och anläggning av kommunala VA-ledningar och kommunala gator
- utgifter och inkomster för tomter för försäljning. I utgifterna ingår mark, andel av projektering och direkta utgifter för åtgärder på tomtmarken.

Budgetavvikelsen totalt sett avseende exploateringsverksamheten för år 2022 beror på uteblivna intäkter för gatukostnadsersättningar. Beslut i tre av exploateringsprojekten har överklagats (Karlskronaviken, Solliden och Heliodal) och därmed kunde kommunen inte fakturera under 2022.

Karlskronaviken

Arbetet med gång- och cykelbro har blivit klar under 2022. Kommunen hade planerat att debitera fastighetsägarna för byggnationen av Poppeholmsstigen. Ärendet om avstyckningar inom strandskyddat område är fortfarande inte löst och därför har kostnaderna för vägen inte debiterats

fastighetsägarna.

Södra Hallsta

Bygg- och miljönämnden beslutade att godkänna detaljplaneförslaget tisdag den 6 decembe. Antagande i kommunfullmäktige beräknas ske i april 2023. Planen beräknas att vinna laga kraft i maj 2023. I väntan på att planen ska vinna laga kraft pågår ett förberedande arbete inför genomförandet.

Salems stadskärna

Prognostiserade intäkter förväntas komma först under 2023.

Drift- och investeringsredovisningens samband med årsredovisningens övriga delar

